

ՐԱՅԵՐԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII, No. 34, September 12, 1925

Ճիւղ 7, Նո. 34, Սեպտեմբեր 12, 1925

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՄՈՒՀԱՃԻՐԻԹՏԷ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐ

ՎԷ ՊՕՐՏ ՇԻՐՔԷԹԻ

Պու եազընտա Սիւրիատան ալտըզըմըզ մէքթուպարտա աթիտէքի իպարէլէր տիգգաթըմըզ ճէլպ էյլէմիշ տիր:— Յուլիս 31 թարի-իւրիյէ Հալէպտէն Տօգ. Գրիգոր Սարգիսեան եազըյօր:—

«Պիր գաչ կիւն էվվէլ Տօգթ. Պարթըն պու-րա կէլտի. պիր Երեքշաբթի խըտմէթինտէ ճէ-մաաթ տօփ տօլու իքէն սէօյլէտի: Ալթը սէնէ էվվէլ Այնթապա կէլէն Տօգթ. Պարթըն տէյիլ խտի զանն էտէրսին: Թիւրքլէրի մէտհ էյլէտի: Իքի իւչ սէնէ սօնրա Պօրտուն պուրատան թէք-միլէն չէքիլէճէյինի մէճլիստէ սէօյլէտի: Պիզ պուլնըն վազթը կէլմէմիշ խտիյինի չօգ իպրամ-լէ սէօյլէտիքսէ, պիզի ճէսարէթլէնտիւմէտի: Երիցականլարա պիրլէճմիզի թափսիյէ էթտի իսէ տէ պիզ օ փլանա գարշը կէլտիք: Ալլահ Ա-մէրիգատաքի Հայ Աւետարանականլարա գուլ-վէթ վէրսին: Էլհասըլ պու կէլիշի պիզ չօգ Ֆէնա թէսիր պրազտը:»

Օգոս. 7 թարիիւրիյէ Պէյրութտան վեր. Հ. Աշճեան եազըյօր:—

«Յուլիս 31տէ Ամէրիգան Պօրտ Շիրքէթի-նին քեաթիպ ի ումուժիսի Տօգ. Պարթըն Պէյ-րութա կէլիպ' Նիյր իսք Րիլիֆ որբանոցլարը-նը զիյարէթ էյլէտի վէ պատէհու Հայ Բողոքա-կանլարըն պիր հէյէթի իլէ կէօրիւշէրէք պէ-յան էյլէտի քի, Պօրտ Շիրքէթի Սուրիատա ու-զուն վազըթ գալմայաճազընտան, Ժողովական քիլիսէլէր քէնտիլէր հազըզնտա տիւշիւնմէք

վէ միւնասիպ պիր թէրթիպ եափմազ կէրէք տիրլէր: Պու պապտէ դօնուշուլուր իքէն Ֆիք-րէ կէլէն թէրթիպլէր շուլար օլմուշ տըր. Սիւրիատա պուլուլուն Հայ Աւետարանական քիլիսէլէր եա քէնտի քէնտիլէրի իտարէ էտէ-ճէք պիր հալա կէլմէլի, եա տա Ամէրիգատաքի Հայ-Աւետարանական Ընկերակցութիւնըն ի-տարէսինէ կէլմէլի. վէ եախօտ Պէյրութտա վազը Երիցական միսիօնէրլէր իլէ պիրլէճմէլի: Պու թէրթիպլէրին լէյհ վէ ալէյհնտէ տէնիլէ-ճէք շէյլէր վար իսէտէ, արթըզ վազըթ վէ վա-զըլար նասըլ տէլալէթ էտէր իսէ էօյլէ եափ-մալը: Սուսուսա պու մէսէլէ պիզիմ քիլիսէլէր իշիւն հայաթի պիր մէսէլէ օլտուզընտան Ալ-լահըն իշիւնի սէվէն հէր պիր Փէրտ, պու պապ-տէ տիւշիւնիւպ տուա էթմէք կէրէք տիր քի միւնասիպ պիր թարիգ պուլուլունսուն:»

Եինէ Պէյրութտան Մր. Հէնրի Րիկզ եա-զըյօր:— «Ղազէթանըզ (Րահնիւմա) պու տի-յարտաքի Գրիսթիան գուլվէթլէր ալաաընտա ղայէթ գըյմէթլի պիր գըսմ թէշքիլ էտիյօր: Անա եարտըմ էթմէք իսթէր իսէք տէ, էլիմիզ-տէ պուլուլուն մէպլազ փէք ազ տըր, վէ միւս-թազպէլտէ պու գատար պիլէ մուլմէնէթ է-տէպիլէճէյիմիզի զանն էթմէյօրըմ: Պու միւ-նասիպլէթլէ Ամէրիգատաքի էրմէնի տօսթլա-րըմըզա սէօյլէմէյի փէք արգու էթտիյիմ պիր շէյի սանա սէօյլէմէք իսթէր իմ,—Սիւրիատա-քի էրմէնիլէրին վազիյէթի կիթտիքճէ աղըր-լաշմազտա վէ կիւճլէճմէքտէ տիր: Պուլարըն եիւքիւնիւ խաֆիֆլէնտիւրէրէք քէնտիլէրէ ճէ-սարէթ վէրմէնին եէկեանէ եօլու Ամէրիգատա պուլուլուն էրմէնիլէրին չիմտիքինտէն չօգ զի-յատէ գուլվէթլի պիր ճէհտ իլէ անլէրին իմ-

տատունա եկեղեցիներ տիր: Շիմտիյէտէք էյի չալըշտունը. լաքին էկէր պունտան սօնրա շիմտիքինտէն զիյատէ մուսվէնէթ եկեղեցիսէ իշլէր կիթտիքէ տահա ֆէնա օլաճազ տըր: Պաշգա մէնպալարտան չօզլուզ պիր մուսվէնէթ մէմուլ էթմէմ: Ամէրիգատաքի էրմէնի տօթլարըն գուվէթլէ մուսվէնէթինի ճէլպ էթմէքտէ Բահնիւմա կիւզէլ պիր միսալ տըր: Սիդէ մուսվաֆֆադիյէթ թէմէննի էտէր իմ:»

Պու տէնիլէնէր Սիւրիատա պուլունան մուհաճիր Հայ Աւետ. քիլիսէլէր իշլին սահիւ օլտուղու կիպի Եունանիսթանտա վէ սաիր տիյարլարտա պուլունան Հայ Աւետ. քիլիսէլէր վէ ճէմաթլար իշլին տախի սահիւ տիր: Պիր գաչ սէնէտէն Պօրտ Շիրքէթի անլէրէ իանէ էթմէյի տուրտուրաճազ, վէ մուհաճիրլէրիմիզ կէշիմլէրի վէ մէվճուտիյէթլէրի իշլին չապալատըզլարը կիպի մուհաճիր քիլիսէլէր տախի մէվճուտիյէթ տաւաճաճ տիւշէնէքլէր վէ պիւլա շիւպէն նիշէլէր օլ չապա նէթիճէսինտէ էօլիմէ մահքիւմ տիրլէր:

Պիզ պու մէսէլէյէ Բահնիւմանըն 22 վէ 26 նօմէրօլարընտա նազարը տիգգաթ տաւէթ էթմէք իւզրէ պիր գաչ շէյ սէօյլէմիշ իտիք: Սօն տէֆա Թօրօտա իճթիմա էտէն Միութիւն մէճլիսինտէ տախի Միութիւնըն տիգգաթընը պու մէսէլէյէ տաւէթ էթմէմիզ իւզէրինէ մէզքիւր մէսէլէ Միութիւնըն վէ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնըն Գործադիր Ժողովարընըն ճիտտէն միւթալէասընա հէվալէ էտիլմիշ իտի: Պու մէսէլէ սալթ Միութիւն մէճլիսլէրինն տէյիլ իլլա հէր պիր ճիտտի Հայ Աւետ. ֆէրտին միւթալէասընա շայէսթէ տիր:

Տօղրուսու պիր նօգթա պիզիմ իշլին գաւանլըզ տըր.— Աճէպա Պօրտ շիրքէթի պու խուսուստա քէնտիսի նէ՞ տիւշիւնիւյօր: Պիր տէհր միւստէթիւնտէ Պօրտ արամըլտա Պէշարէթ խըտմէթիւնտէ պուլունմուշ, պու ուղուրա պիհիսապ տօլարլար սարֆ էթմիշ, Ամէրիգանըն պիր չօզ էհլիյէթլի էվլատլարը քէնտիլէրին գըլմէթլի հայաթլարընը պու ուղուրա ֆէտա էյլէմիշ, վէ պու սարֆիյաթըն նէթիճէսինտէ պիր չօզ խայրլը սէմէրէլէր մէյտանա կէլմիշ իտի, օն պիւնլէրճէ ազասը պուլունան ինճիլի քիլիսէլէր, միւքէմմէլ մէքթէպլէր վէ գօլէճլէր, խասթախանլէր վէ եկթիմիսանլէր հէր թարաֆա մատտի վէ մանէվի պէրէքթլէր սաչմազտա իտիլէր, վէ միւսթազպլէ տաիր նէ՞ իւմիտլէր թաշմազտա իտիք: Լա-

քին գասգաֆիլ պիր գասըրզա զուհուր էտիպ հէփ պու սէմէրէլէր թար ու մար օլտու, վէ մէյտանտա մուհաճէրէթտէ պուլունան չու պիշարէ պազալա գալտը:

Էրմէնիլէրէ իսապէթ էտէն պու ֆէլաքէթ իւզէրինէ Պօրտ շիրքէթիւնին քէնտի մէրազ վէ մէսայիւնի տիկէր պիր թարաֆա չէվիւրմէսինէ տէյէճէյիմիզ եօզ տըր: Էրմէնիլէր արասընտաքի պէշարէթ վէ թալիմ ու թէրպիյէ իշլի գազգէտէ օլտու տէյու Պօրտըն ատէմլէրի էլլէրինի օլալայարազ տուրաճազ տէյիլ տիրլէր: Մէյտանտա մէվճուտ օլան տիկէր պիր թարլատա չալըշմազա պաշլամալարը փէք թապիի տիր: Թիւրքլէր արասընտաքի րուհանի վէ ազլի իհթիյաճա խըտմէթ էթմէք իսթէրլէրսէ աշը քի՞մ թազպիւհ էտէճէք տիր: Վէ շիմտի Պօրտ շիրքէթի թէպլէրի պէշարէթ իշլին պիւթիւն գուվէթլէրինի թիւրք վէ իսլամ ալէմիւնէ չէվիլիլլէրսէ պիզ անլէրէ, «Ալլահ մուսվաֆֆադիյէթ իհսան էյլէսին» տէյու տուս էթմէքտէն պաշգա նէ՞ տէյէպիլիլ իզ:

Լաքին ալի վազթտա Պօրտըն չու մուհաճէրէթտէ պուլունան Հայ Աւետ. քիլիսէլէրէ գարըն պիր վազիֆէսի եօ՞գ մը տըր, վէ պիզ էօյլէ պիր վազիֆէսին պուլունտուղունը կէօրիւր իսէք, օլ վազիֆէյի անլէրէ իսթար էթմէք տախի պիզիմ ֆարզըմըզ օլտուղունա քի՞մ իթիւրազ էտէպիլիլ:

Պիզիմ գաննըմըզա Պօրտ Շիրքէթիւնին պէօյլէ պիր վազիֆէսի վար տըր, վէ հէր եանլըշ անլամայօր իսէք Պօրտ օլ վազիֆէսինի հալա իֆա էթմէմիշ տիր:

Իմա էթտիյիմիզ վազիֆէ՝ օլ քիլիսէլէրէ նազտէն իանէ էթմէք վէ եախօտ անլէրին ումուրունը վէ վարզլարընը իտարէ էթմէք տէյիլ տիր: Անլէրէ մուսվէնէթտէն էլ չէքէր իքէն անլէրէ պէօյիւք գարտաշ (Elder Brother) հազգընը իֆա էթմէք տիր: Շիմտիյէտէք Պօրտ շիրքէթի պիր պէօյիւք պիրատէր մազամընտա անլէրէ մատտէթէն վէ մանէն եարտըմ էյլէմիշ տիր: Պու կիւն անլէրին չու տիւշիլին գէմանընտա օ պիշարէ քիլիսէլէրէ կիտիպ տէ անլէրէ, «Պիզիմ պաշգա իշիմիզ չըգտը, կիտին նէ օլուրսանըզ օլուն» տէմէք, եախօտ՝ «Կէլին սիլի պաշգա պիր Ամէրիգալը շիրքէթի տէվր էտէլիմ», տէմէք տօղրու տէյիլ տիր: Պօրտուն պու արատա փէք պէօյիւք պիր վազիֆէսի վար տըր: Պու փէրաքէնտէ վէ մազտուր օլան քիլիսէլէրէ տօղրու պիր էօյիւտ վէրիպ անլէրին ի-

չինի միւսնասիւս վէ ամէլի պիր եօլա գօյա պիր լիրսէ, անլէրէ պու եօլու կէօսթէրմէք վէ իշ- լէրինի էօյլէճէ թէրթիւ էթմէք կէրէք տիր- լէր: Օլ քիլիսէլէրի Փրէգպիթէյրիքն Պօրտա տէվր էթմէք, անլէրի պիր մէրպուլ ճալտան տիկէր պիր մէրպուլ ճալա նազլ էթմէք օլուր: Անլէրի քէնտի ճալլէրինէ թէրք էթմէք, ան- լէրի տահա զիյատէ փէրիշանիյէթէ թէսլիմ էթմէք օլուր: Պիղճէ տահա էմին վէ շէրէֆլի պիր թարիք վար տըր:—

Մուգատտէրին աճայիպ պիր թէրթիւիյլէ Հայ Աւետարանականլարտան էփէյի պիր միգ- տար Ամէրիգայա իլիիմա էթմիշ օլուպ պու- րատա եէր եէր քիլիսէլէր թէշքիլ էյլէմիշլէր տիր: Պու քիլիսէլէրին պիր Շարգտա պիր տէ Ղարպտա իքի Միուլիւնլարը վար տըր: Ազա- լարըն արալարընտա ինճիլի իշի սէվէն վէ պիր փարչա սէրվէթ սահիպի օլմուշ օլանլար տա վար տըր: Պունլար պիրէր տէ թէպշիլ ի պէ- շարէթ շիրքէթի (Աւետարանչական Ընկերակ- ցութիւն) թէշքիլ էյլէմիշլէր տիր: Պունլար՝ մուհաճէրէթտէ պուլունան Հայ Աւետ քիլիսէ- լէրին մէսէլէսինի ճալլ էթմէյէ միւսաիտ օլան շարթլար տըրլար: Լաքին Ամէրիգատաքի Հայ Աւետ. քիլիսէլէր էքսէրիյէթլէ Ժողովական ի- սէլէր տէ ճալա նէ քէնտի տէրունլէրինտէ նէ տէ Ամէրիգանըն Ժողովական քիլիսէլէրի իլէ պիր թէշքիլաթ Եփմամը տըրլար: Ամէրիգա- տաքի Հայ Աւետ. ճէմաաթլար ալլէլէքսէր Պօր- տա գարշը հիւրմէթ վէ մուհապպէթ հիսսի թաշըրլար: Իմտի թամմ շու էսնատա Պօրտ Շիրքէթի «Պէօյիւք Պիրատէր» մագամընտա պու քիլիսէլէրի պիր Ժողովական Կազմակեր- պութիւն թէշքիլինէ վէ ումուլի Ժողովական քիլիսէլէրէ իւզլի պիր ալազայա կիրմէյէ թէշլիք էթսէ, վէ Աւետարանչական Ընկերակ- ցութիւնը պու տիյարըն Ժողովական քիլիսէ- լէրինէ թանըթսա, վէ պու մուհաճէրէթտէ պուլունան քիլիսէլէրէ մուսվէնէթ էթմէք իշի պէօյլէճէ թէշքիլ օլունմուշ օլան Հայ Աւետ. քիլիսէլէրէ վէ Աւետարանչական Ընկերակցու- թիւնա թէսլիմ օլունսա վէ պու եօլտա պու մէ- սէլէ ճալլ օլունսա տահա էյի վէ տահա խայրլը օլմա՞ղ մը իտի:

Պունը Պօրտ Շիրքէթինտէն մէմուլ էտէր իղ:

Էլպէթ պու սըրատա Ամէրիգանըն Հայ Ա-ւետ. քիլիսէլէրինտէն տէ մէմուլ օլունան շէյ- լէր վար տըր: Օ տա կէլէճէք տէֆատա:

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՃԱՆԸՆ ՀԱՍՐԷԹԻ

Էֆէնտիմիղ զէմինի էօմրիւնիւն սօն կէճէ- սինտէ սօն վէտա քէլամլարընը իրատ պու- յուրտուղը սըրատա տէմիշ իտի, «Պէն սիգտէն այրըլըյօրըմ, Լաքին գալպինիղ միւզթարիպ օլ- մասըն. Ալլահա իման էտինիղ վէ պանսա տա ի- ման էտինիղ. խաթընըզտա օլտուն քի սէմա- վաթտա Փէտէրինիղ վար, օրատա կիւզէլ պիր խանէ վար, իսքեան իշիւն հազըրլանմըշ փէք չօգ օտալար վար: Պէն օրայա կիտիյօրում. վէ իւք իշիմ սիգին իշիւն եէր հազըրլամաղ օ- լամաղ տըր: Սօնկրա կէրի կէլէճէյիմ, սիգի ալըպ օրայա կէօթիւրէճէյիմ, վէ պիրլիքտէ Փէտէրիմիղին խանէսինտէ պուլունարաղ մէս- րուր օլամաղըզ»:

Պունլար նէ՞ աճայիպ քէլամլար տըր: Նա- զարմըզա նէ՞ ճէլիլ պիր մէնզարէ աշըլմըշ տըր: Ալլահ, Սէմավաթ, կէլէճէք էօմր, էպէ- տի սաատէթ: Պիր տազիղէ իշիւն չիւպէյի տէրունինտէն տէֆ էթ. վէ իման էթ քի պու տէնիլէն շէյլէր հազիգաթ տըրլար. օ զէման նէ՞ պալաթիյար պիր հայաթ օլուր իտի: Կիւճիւք- լէր, չապալար, էնտիշլէր, գաիլ օլամաղ, վէ ատէմ հազիգի սէլամէթինի պուլամաղ իտի: Նիշէ ատէմլէր իսէ, «Ա՛խ, քեաշքի պու տէնի- լէնլէր սահիւ օլա իտի, նէ՞ խօշ օլուր իտի», տէյօրլար:

Յիսուսըն շակիրտլէրինտէն պիրի օլան Փիլիպպոս ատէմլէրին տէրունինտէքի պու հասրէթէ պիր թէրծիւման հալինտէ Յիսուսա տէյօր, «Ա՛հ, Եա Բապպ, քեաշքի շու թարիֆ վէ նազլ էյլէտիյին շէյլէրին հազիգի օլտու- ղունը կէօրէ իտիք, օ պիղէ քեաֆի իտի: Օլ զէման տօյար իտիք, գանար իտիք: Փէտէրի պիղէ կէօսթէր վէ պիղէ քիֆայէթ էտէր:»

Փէտէրի կէօրմէք, Ալլահա մալիք օլմաղ, իշթէ ճանըն էն տէրին հասրէթի պու տըր: Հէր ատէմին բուհունըն տէրինլիքլէրինտէ եաթան վէ ինսանը եազան իշթիյաղ պու տըր: Ճանըն աճըլը վէ սուսըլըլը պու տըր: Ալլահը արա- յօր, Փէտէրի կէօրմէք իսթէյօր:

Ատէմ սաիր հէր շէյի արար իքէն բահաթ տէյիլ, վէ անլէրի պուլտըլընտա եինէ բահաթ տէյիլ տիր: Ատէմլէրէ պաղ, պիրի լէզիղ թա- ամ եէյօր, կիւզէլ էլպիսէյի կիյիյօր, զիյնէթ- լէր թազընըյօր, սէրայլարտա սաքին օլույօր,

ճէսէտին հէր նէվ արգուլարընա սէրպէսթի վէ ֆուրսաթ վէրիյօր. վէ եինէ տէ բուհը աճ տըր, սուսըդ տըր. «Հէր շէյ պաթըլ վէ ճան սըգըն-թըսը» տըր տէյօր: Նի՞ չիւն: Զիրա պաշգա պիր շէյ արայօր:

Թալիմ ու թէրպիյէ գապուլ էտիյօր, եիւք-սէք մէվգիլէրէ եէթիշիյօր, միւրշիտ վէ բէիս տէնիլիյօր, հէր քէստէն մէտն ու սէնա էտի-լիյօր. եինէ տէ տէրուներնտէ ֆագըր ը հալ հիսս էտիյօր, նի՞ չիւն: Զիւնքի պուշարտան պաշգա պիր շէյ արայօր:

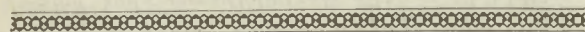
Պաղըլար հասէտ էտիյօր, մագըրուրլանը-յօր, էօվքէլէնիյօր, խասմի ալէյհինտէ աղըր քէլամլար գուլլանըյօր, ինթիգամ ալըյօր, խասմինի եէնիյօր, լաքին եինէ տէ տէրուներն-տէ բուհու սաքին վէ ֆէրաւ վէ գանի տէյիլ տիր, չիւնքի պաշգա պիր շէյ արայօր:

Ատէմին արատըղը՝ Ալլահ տըր: Էն տէ-րինտէ եաթան հասրէթի Ալլահ տըր: Պիր մասում տուտագլարընը սօմուրըպ աղլար, քիւշիւճէք էլլէրինի շուրա պուրա ուզատըր, պէշիքտէն ասըլմըշ օլան գըլմէթլի օյունճագ-լարը թութար վէ տաիմա չապալար: Օ՝ պիլ-մէյէրէք պիր շէյ արայօր: Արատըղը վալիտէսի տիր: Պիր քէտինին էօնիւնէ պիր փարչա էթ աթարսըն, եէր, տօյար, իգնա օլուր, օյնար վէ սըչըրար: Անըն մէվճուտիյէթինտէքի հաս-րէթ տօյմուշ տըր: Զիյատէ պիր հասրէթի եօզ տըր: Ատէմէ հէր շէյի վէրիյօրսըն, վէ տօյմա-յօր: Իսքէնտէր ի աղիմ կիպի պիւթիւն տիւն-եայը ֆէթհ էթտիքտէն սօնրա «Ֆէթհ էտէճէք տիկէր պիր տիւնեա գալմամըշ տըր», տէյու-ֆէրեատ էտիյօր: Ատէմ պէօյիւք պիր վարըզ տըր. ատէմ պիր շահգատէ տիր: Տիլէնճիյէ պիր փարչա էքմէք իլէ քէյֆլէնտիրէպիլիրսին. շահգատէ տիլէնճի տէյիլ: Ատէմ Ալլահ իշիւն եարատըլմըշ օլուպ Ալլահը արայօր, վէ անճագ անը պուլմագ իլէ տօյար: Վէ ատէմ Ալլահը պուլմատըղը միւտտէտճէ, տաիմա սէրսէրի տօլաչաճագ, վէ գանի օլմաչաճագ տըր:

Նէ՞ տիր ճէննէթ, ատէմ Ալլահընը պուլուր վէ անըն իլէ եաչար, իշթէ՛ ճէննէթ: Ատէմ Ալլահընը պուլմամագ վէ անսըգ եաչար, իշթէ ճէհէննէթ: «Պիգէ ֆէտէրի կէօսթէր»:

Ա. Յ. ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ

Ֆիլատելֆիա

Ալլահը սէվմէնին սըրըր՝ Ալլահըն պիգի սէ-վէր օլտուղունա ինանմագ տըր:

ԱՂՕԹՔԻՍ ՊԱՏԱՍՈԱՆԸ

Ամպը պատեր է ամէն կողմս, Տէ՛ր, փո-թորիկը կը գոչէ իմ չորս դին: Բայց ես չեմ սպասեր որ դուն ինծի համար ամպերը ցրուես ու փոթորիկին սաստես, որպէսզի փառաւոր արեւը ծագի դէմքիս վրայ:

Այդ հրաշքին արժանի չեմ ես, եւ երկիրը թերեւս պէտք ունի ամպերուն ու մրրիկին: Բայց կը խնդրեմ որ առանձնութեանս ու յոռե-տեսութեանս վայրկեաններուն մէջ քու դէմքդ արեւի պէս փայլի երեսիս վրայ ու տարակոյսը ցրուի սրտիս մէջէն:

Նայուածքիդ մէկ շողը բաւական է հան-դարտեցնելու ալեկոծ հոգիս:

Տէ՛ր, երբ առտուան հազիւ պատառ մ'ը հաց կ'ուռնենամ ուտելու սեղանիս վրայ, ո՛վ Հայր, չեմ պահանջեր որ մեծատուններու սեղանին ճոխ համադամներով զարդարուի աղքատիկ սեղանս, բայց գէթ ուռնենամ գոհունակութիւնը սրտիս թէ ես ասոր համար քեզ հազար փառք կ'ուտամ սրտիս խորէն:

Տէ՛ր, երբ նորէն օրուան յոգնութիւններուն տակ ընկճուած իրիկուան կը մտնեմ համեստ անկողինս, ես երբեք միամիտ չեմ այնքան որ դուն ինծի համար բնութեան բոլոր օրէնքները կասեցնես, զիս անվտանգ պահելու համար, սակայն, կը խնդրեմ, ո՛վ Հայր, որ աչքերս փակելէ առաջ զգամ թէ մշտարթուն աչքերդ միշտ կը հսկեն վրաս թէ քուն ըլլամ թէ ար-թուն, եւ այդ բաւ է ինծի համար:

Տէ՛ր, նախանձու թշնամիներ, ու անխիղճ հակառակորդներս ամէն օր իրենց ատելավառ նայուածքներով սիրտս կը խոցեն, ու աննե-րող հոգիով մը զիս խաչը կը հանեն: Տէ՛ր չեմ ուզեր որ երկինքի կրակովդ շանթաւար ընես զանոնք, զիս խաչէն վար առնելու համար, ես մեղաւոր մը, չեմ արժեր այդ հրաշալի պաշտ-պանութեան. միայն թէ ինծի ալ տուր այն նե-րող ու անյիշաչար հոգին, որով կարենամ սի-րոյ նայուածքով մը ըսել «Տէ՛ր, ներէ ասոնց, քանզի չեն գիտեր ի՞նչ կ'ընեն»:
Եւ ինծի ալ ըսէ, մեղաւոր խաչեալիս, «Այսօր իմ հետս դը-րախտին մէջ պիտի ըլլաս»: Եւ այդ խօսքը բա-ւական է ինծի: Ամէն:

Ա. ԿԻՒԼԻՆԷ

Գահիրէ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՊՕԼՇԵՎԻԳԼԻԳ ՎԷ ԳԱՓԻԹԱԼ

Ինքեար օլունմազ պիր վազաա տըր քի պիրթիւն տինեատա սէրմայէ իլէ էմէք վէ սէրմայէտարան իլէ ամէլէ թազըմը արասընտա պիր հարպ տէվամ էտիյօր: Պու հարպ վէ ինգիլապ էվվէլա իսթիպատա իլէ էհալի, հաքիմէր իլէ թէհաքքիւմ էտէնէր արասընտա պաշլատը: Տիւնեա սօն պիր իքի ասըտա միւսթէպիտէրի, տէսփօթլարը, քէյֆի իտարէլէրի տէվիրմէք իլէ օղրաշըպ չօզ գան տէօքտիւ. իմփէրաթօրլար, փատիշահլար, թախթլար թաճլար տէֆ էտիլտի: Իլահի նուֆուսը իլէ հիւքմ էտէն ասալար գըրըլտը: Սիյասի վէ տինի իսթիպատա սայքի հէր թարաֆտան գալտըրըմը օլուպ՝ պիր գաչ եէրլէրտէ ասքէրի թէհաքիւմ հալա ալազլարընը սիւրիւտիւպ սօն սաթլարընը եաշամազտա տըր:

Լաքին պաշգա պիր գուվվէթ վար քի օ՝ սիւահաըզ վէ ճէպիւնէսիզ օլարագ ինսանլարը գօլլարընըն ալթընտա թութուպ անլէրէ հիւքմ էյլէմէքտէ տիր: Սէրմայէ, սէրվէք: Շիմտիքի չապալալըն տա պունա գարշը օլմագտա տըր: Բուսլար սիյասի իսթիպատա գալտըրըպ տէֆ էտէր իքէն պունու տա եանի Գափիթալը տա գալտըրմաղա թէշէպպիւս էթտիլէր՝ վէ նէթի՝ ճէսի խարապիլէթ օլտու: Պօլշէվիգլիք տէնիլէն մէսլէք պու տըր:

Պու կիպի ինգիլապլարտա եափըլան խաթա պիր շէյի գալտըրըր իքէն օնուն եէրինէ գօնուլաճագ տիւշիւնիւլիւպ հազըրլանմազ իսէ եէրինէ պաշգա պիր գուվվէթ կէշէր քի էվվէլքինտէն պէտթէր օլուր: Չար իսթիպատա Ֆէնա տըր, լաքին հիսապ էտիլմէլի տիր քի օնուն եէրինէ Ձէկալար կէշէպիլիւր վէ մահպէսլէր, զինճիրլէր, սիւրկիւնլէր, գուրշունլար, տար աղաճլար էվվէլքինտէն զիյատէ Փաալիլէթտէ օլուրլար: Սէրմայէտարանը էօլտիւրիւպ մալինի զասպ էթմէք գօլալ, լաքին էվվէլա 8-10 սաաթ չալըշըպ էյի քէօթիւ պիր էքմէք պուլան ամէլէյէ աճ գալըպ գըթըրգտան իշաիլլիքտէն թէլէֆ օլմագ թէհլիքէսի կէլիր: Ձէնկինէ օլան պօրճընը պու կիւն վէրմէմէք գօլալ. լաքին պիր տահա փարա պուլամալըպ փէրուշան օլմագ տա վար: Իսթիպատա գարշը պէօյլէ շիտտէթլէ իսեան էտէն վէ էհալի հիւքիւմէթի՝ նէ ալըշըան օլմայան պիր չօզ գալմլարըն պա-

շընա սալթ իսմինի տէյիշտիրէրէք տահա գալիւմ պիր միւսթէպիտ մուսալլաթ օլմուշ տըր: Լուիլէրտէն սօնրա Նափօլէօն, Չարտան սօնրա թրօցքի, Համիտտէն սօնրա թալաթ չըգար: Սէրմայէյի մահվ էթտիքտէն սօնրա պիր էքմէք վէսիգասը իշիւն սաաթլարճա պէքլէյիպ պիր թազըմ չափկընլարըն քէյֆինէ գուրպան օլմագ տա վար:

Պունուն իլէ պէրապէր Պօլշէվիգլիք տինեալը թէհտիտ էտիյօր: Սէրմայէ եիւզտէ օն քիշինին էլինտէ օլուպ եիւզտէ 90ը չապալալտըգճա հէր կիւն հէր եէրտէ թէհլիքէ վար: Պունուն չարէսի նէ՞ տիր: Սէրմայէյի գալտըրմագ եա թազսիւմ էթմէք պունա չարէ օլմագ, զիրա օ՝ իլք գափանըն էլինտէ գալըպ հիշ պիր իշէ եարամատըգտան մատա զայէթ թէհլիքէլի պիր ալէթ օլուր: Սէրմայէ իշէ եարայան եէրտէն չըգըպ պիւսապէր վէ ճանի էլլէրէ կէշէր: Պու պա թէհլիպէ իսպաթ օլունտը վէ Բուսլար օնուն թատընա պագտըլար: Իմտի տիկէր վէ անճագ միւհասիւր եօլ ամէլէյի տախի սէրմայէյէ հիսսէտար էտիպ օնտան մէնֆաաթտար գըլմագ տըր: Պու մէսլէք էն էյի Մ. Ամէրիգատա իճրա օլունմագտա տըր: Պու սէպէպտէն տէյէպիլիւրիք քի Ամէրիգա Պօլշէվիգլիքտէն գօրգմագ, զիրա պէօյիւք սէրմայէլի ումուրլար ա՝ մէլէյէ վէրիլէն իգօնօմի սուհուլէթլէրի սալէսինտէ միւշթէրէք իւլ մէնֆաա շիրքէթ հալինէ թահվիլ օլունուլօր:

Հարվըրտ տար էլ ֆիւնունը ինգիսատ մուալլիմի Գարվէր տէյօր քի՝ Շիմտիյէ գատար 4 սէպէպ էհալլիյի սէրմայէ սահպիլ օլմագտան մէն էտիյօր իտի. 1. Չօզ մուհաճիր կէլէրէք ամէլէ իւճրէթիւնին տիւշմէսի. 2. Մէյիսանէլէրին աշըզ օլուպ ամէլէ արթըրտըղը փարայը օրտա սարֆ էթմէսի. 3. Պիր թազըմ ալտատըճը գուլմփանեա վէ սիմսարլարըն էհալլիյի էսհամ ալըր սաթըմընտա տօլանտըրմասը. 4. էհալիտէ սէրմայէյէ գարշը հասըլ օլան ատալէթ:

Շիմտի իսէ ամէլէ իւճրէթի եիւքսէք գալապիլիյօր չիւնքի մուհաճիր կէլմէյօր: Պիր եափուճը, նաճար, պօյաճը, սըվաճը, տէմիրճի, օյմաճը վէ սաիրէ կիւնտէ էն աղը 15 տօլար ալըր: Պիր գըզ պիր օլլան ատի պիր իշճի հաֆթատա էն աղը 20 տօլար գազանըր: Իշկիւնին մէնի գէնկիւնլէրէ տէյիլ իսէ՝ ամէլէ թազըմընա մուլթլագա ֆաիտէ էթմիշ տիր վէ էհալի պէօյիւք ումուրլարըն էսհամընը սաթուն ալը-

յօր: Էն էվվէլ հիւքիւմէթ հարպ իսթիգրազը էս-
համընը էհալիյէ տաղըթմըշ տըր: Պէօյիւք
շիրքէթլէրին վէ ֆապրիգալարըն էսհամը օր-
տա չալըշան ամէլէյէ սուհուլէթլի եօլլար իլէ
սաթըլըյօր: 1911տէ Սթէնտարտ Օյլ էսհամը
6000 քիշինին էլինտէ իքէն շիմտի 300,000 ա-
տէմ էլինտէ տիր: Օն պէօյիւք ֆապրիգա միւ-
էսսէսէլէրինին սէհմէլէրի 1918տէ 2½ միլիօն
ատէմ էլինտէ իմիշ: շիմտի 5 միլիօն ատէմ է-
լինտէ տիր: Պու էսհամը սաթուն ալանլարըն
338,000ի օ ֆապրիգալարըն ամէլէսի իմիշ, 864
000ի միւշթէրիլէր վէ պագիսի տէ ատի էհալի
իմիշ: Ֆօրտ կիպի պէօյիւք ումուրլար սէնէ սօ-
նունտա թիճարէթինտէն ամէլէսինէ հիսսէ չը-
գարըպ միլիօնլար թէվլի էտիյօր: Պունտան
մատա ամէլէյէ մէսքէն, էվլատլարընըն թա-
լիմ ու թէրպիյէսի, էօմրլէրինին սիկուրթասը,
սօգթօր, իլաճ վէ սաիրէ սէրմայէտար թարա-
ֆընտան վէրիլիյօր: Պու եօլ իլէ ամէլէնին օ
սէրվէթտէ վէ սէրմայէտէ հիսսէսի մէնֆաա-
թը վար տըր: Պօլշէվիգ կէլիւր իսէ իլք սօփայը
ալըպ գարշըսընա չըգաճագ ամէլէ տիր: Եա-
լընըգ պու տէյիլ պու կիւն հէր ատէմին միւլք
սահիպի օլմասը իշինն գօլայ ֆուրսաթլար
վար: Պին տօլար կէօթիւր 10,000 տօլարըգ
միւլքիւ ալըրսըն վէ պագիսինի եալաշ եալաշ
էօտէմէյէ հէր սուհուլէթ վար տըր: Հէր թա-
րաֆտա էլլէրինտէ ուֆագ տէֆթէր իլէ պան-
գալարա կիրիպ պիր, պէշ, օն տօլար պրազան
ամէլէ սիրիւլէրինէ բասթ կէլիւրսին:

Ամէրիգա Պօլշէվիգլիյին իլաճընը պուլ-
մուշ տըր: Թէպապէթտէ իլլէթլէրի քէնտի
միգրօպլարը իլէ տէֆ էթմէք ուսուլը ճարի
օլտուղու կիպի սէրմայէյէ գարշը օլան իլլէթի
ամէլէ վէ ֆուգարանըն ճէպինէ սէրմայէ միգ-
րօպը իտիսալ էտէրէք օ մարազտան շիֆա վէ-
րիյօր: Պու նօգթատան պագըլտըգտա Պօլշէ-
վիգլիյին տիւնեայա պիր խըգմէթի օլտուղու-
նու գապուլ էթմէլի իգ, լաքին չօգ փահալըյա
մալ օլույօր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԹԷԼ ՍԱՄԵՆՏԷ ԷՐՄԵՆԻԼԷՐ

Հալէպտէն 180 քիլօմէթրօ չարգա տօղրու
կիտիպ, Ֆրաթ նէհրինի կէշմէլէ Բագդայա,
վէ օրատան 40 քիլօմէթրօ տահա շիմալը դար-
պա կիթմէլէ Թէլ Սամէն թէսմիյէ օլունան
Անէգէ Արապլարըն եուրտունա վասըլ օլու-
րուգ: Պուրասը գատիմտէն պէրու մուխասիմ

աշիրէթլէրին թալան վէ թաիրիպաթընա մէր-
քէգ օլմաղլէ արագի պիլ քիւլլիյէ իսալի գալ-
մըշ իտի: Եէօյլէ քի 5 սէնէ էվվէլէտէք օրատան
կէշմէք միւմքինսիգ սայըլըր իտի: Լաքին Ֆը-
րանսըգ թէսիրաթ վէ թագեիգաթը սայէսինտէ
շիմտի գապիլ ի իսքեան ատտ էտիլմէքտէ տիր:

Ճէմիյէթ ի Ագվամ միւմէսսիլի Տանիմար-
գալը Միս էփէ, Ֆրանսըգլարըն թասվիպի իւ-
գէրինէ, պու հէվալիյի թէսարրուֆ էտէն իւշ
Արապ պէյլէրինտէն պիրի օլան Հաշիմ պէյ իլէ
պիր անլայըշա կէլմիշ իտի: Եանի, արագի վէ
լազըմ կէլէն ալաթ վէ հայվանաթ պէյ թարա-
ֆընտան, վէ էմէք էրմէնիլէրտէն օլուպ հասը-
լաթ միւսապաթէն թարաֆէյնէ աիտ օլաճագ
տըր: Իմտի Ուրֆալը Միսալ էֆ. Միւրքեան
վէ Լեւոն էֆ. լէրին տէլալէթիլլէ 300 գատար
Կարմուշըլարը Միս էփէ քէնտի մէսարիֆի
իլէ պուրայա նագլ էտիպ, Էէքտիկէրինտէն 2
միլ գատար ուգագ մէվգիլէրէ իսքեան էյլէմիշ
տիր: Իլք սէնէտէ աիլէլէրին թէսայիւշլէրինէ
լազըմ կէլէն 10-15 ալթունու էօտիւնճ սըֆէ-
թիլլէ վէրմիշ տիր: Մէգքիւր հէվալի հէման
Էագընտան կէլէն պիր ըրմագ թարաֆընտան
սրատա պիր իսթիլա օլունտուղընտան, Միս
էփէ 1100 ալթուն սարֆ էտէրէք, այնի էրմէ-
նիլէր էլի իլէ, պիր պէնտ ինշա էթտիրմիշ, վէ
պիլ աիւրէ իքի եիւք վէ պինէք օթօմօպիլի,
աթ, մէրքէպ, էօքիւգ վէ սաիրէ կիպի վասի-
թալար թէտարիք էտիլմէքլէ 16 ալտան պէրու
արագի գէր ու թիմար էտիլմէքտէ տիր: Պօշ
գալտըգլարը միւտտէթճէ էթրաֆ Արապ քէօյ-
լէրինտէ շէրշիլիք էթմէլէ կէշմ չըգարըյօր-
լար: Իլք կիւնիլէրտէ խըրսըլըգ սիրէթ է-
տինմիշ օլան Արապլար պիր իքի վուգուաթ
չըգարմըշ իսէտէ, հիւքիւմէթ Էագըն քէօյլէր-
տէն թագմին էթտիրմէսի իւգէրինէ շիմտի սէր-
պէսթ կէգիպ, կիճէլէրի գափու փէնճէրէ աչըգ
օլարագ Էաթմագտա տըրլար: Հասըլ էթմէքտէ
օլտուգլարը շէյ պուլղտայ, արփա, փամուգ,
փաթաթէս վէ հէր նէվ սէպղէ վէ ագ չօգ մէյվէ
օլուպ հասըլաթը Բագդայա սաթմագտա տըր-
լար: Թաամ վագթը սօֆրատա պուլունան փի-
րինճ փիլալընտան մատա հէր շէյ— էթ, էք-
մէք, Էօղուրթ, սէպղէվաթ վէ մէյվէլէր էմէք-
լէրինին հասըլաթը օլմաղլէ գիյատէ լէգիլ ի-
տի: Սու դայէթ թաթըլ վէ Էուճագ, հէմ տէ
արագի իշին լազըմ կէլէնին 5 միսիլ պօլ տըր:
Շէօյլէքի 2-3 սէնէ սօնրա պուրասը շէօլտէ պիր
օլմասիս օլաճագը աշիքեար տըր: Միս էփէ իլէ

Հաշիմ պէյին կէտիյի անլայըշա կէօրէ, էրմէ-նիլէր արազի սահիպի օլմայաճաղար, լաբին իսթէտիլէրի գէման իշի պրազմաղա մէզուն տըրլար. Պէյ իսէ անլէրի թարտ էթմէմէյի վատ էթմիշ տիր: Իշպու աշիրէթլէրին քէնտի վատլարընա, վէ էճտատլարընն ահտլարընա սատըզ օլմալարը էտինտիլէրի թէմինաթըն թէմէլի օլուպ, զիյատէսի եօզ տըր: Պու մու-զապէլէ իւզէրինէ վէ ձէմիյէթ ի Ազվամըն իս-մի իւզէրինէ, Հաշիմ Պէյ 500, Միս էփէ 200 լիրայը, վէ նաշար գալմըշ էրմէնիլէր քէնտի հայաթլարընը պու հէվալիյէ սաշմաղա ճէսա-րէթ էթմիշ տիրէր: Իւմիտ էտէլիմ քի հիւքիւ-մէթին հիմմէթիլէ հազըր էմնիյէթ տէվամ էյ-լէր:

Թէլ Սամէնտէ շիմտի քիլիսէ եա բուհպան եօզ տըր. պիլ ախէրէ պիր մէքթէպ աշըպ պիր քահանայ կէթիւմէյի Միսակ էֆ. իւմիտ էտի-յօր: Մէյանէլէրինտէ փէք ազ օգուճաղը պի-լէնլէր վար իսէտէ, Միսակ էֆ. վէ գէվճէսի Տիկ. Լուսիյա մէքթէպլի օլմաղլէ իբի պէօլկէ-տէն իպարէթ օլան իշպու մուհաճիրլէրէ իբի Բահնիւմա հէտիյէ էտիլէպիլիր իսէ մէմնուն օլաճաղար:

Իշպու ուֆազ «միւսթէմլէքէնին» չու իբի խայը աշիքեար իտի: Էվվէլա, շէհրին սըզլըզ քիրլիլիք վէ իշիրլիլիյիտէն, խուսուսա ախլա-զի ֆէսատընտան անլէր գուրթուլմաղլէ, սըհ-հէթճէ սաղլամ վէ ախլազճա փաք պիր քիւր-րէ ի հավատա եաշմագտա տըրլար: Սանիյէն էթրաֆ Արապլարա թօփրաղը իշլէթմէք ֆէն-նինի պիլէրէք եա պիլմէյէրէք թալիմ էթմէք-տէ տիրլէր: Պու մօտէլէ իմթիսալէն պիր ախէր պէյ 20 ախլէ կէօթիւրէրէք իշլէթտիլի կիպի, Պապ, վէ Պուճպուշ (Մէմպիճ) կիպի եէրլէր-տէն թալէպլէր կէլմէքտէ տիր: Կէօրիւնիլյօր քի թէմինաթ օլուր իսէ պու թօփրագտան պի-լէ էքմէք չըգարմաղը էրմէնի պիլիլյօր վէ սա-իրլէրէ էօյրէտիլյօր տախի:

Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Հալէպ

ԹԻԻԹԻՆ ԻՍԹԻՄԱԼԸ

Սէնէլէր էվվէլ Տօզթ. Կրիֆին իսմինտէ պիր վաիզ թիւթիւն իսթիմալինին մազարրաթը հազգընտա պիր բէսալէ նէշը էյլէմիշ իտի: Միւմախլէյճ թիւթիւնէ գարշը շէտիտ միւճա-հէտէսի իշիւն քիլիսասը թարաֆընտան թարտ օլունմուշ տըր: Անըն պահսընտան աթիտէքի

նօգթալարը մուսթասարէն զիքը էտէճէլիք:

1. Օ նէհալէթ տիր:— Գօլօմպուս Ամէրի-գայը պուլտուղընտա օ քէշֆ օլունտու. անը եէրլի վահշիլէր իսթիմալ էտէրլէր իտի: Օ Ին-կիլթէրրայա իտիալ օլունտուղը գէման պիւ-թիւն մէզհէպի ֆըրգալար վէ գլըպլար օնա գարշը կէտիլէր:

2. Օ ֆիլի տիր:— Նէֆէս, տիշլէր, աղըզ, պըրզ, սագալ, գալտըրմլար, սօպա վէ ման-կալլար, օճագ վէ թիւքիւրիւք գապլարը պու-նա իսպաթ տըրլար:

3. Օ նէֆրէթ ույանտըրըր:— Թիւթիւն ի-չէնլէրին աղզընն գօգուսու, թիւքիւրիւ, թիւթիւնիւն տիւմանը չօզլարը նէֆրէթ էթտի-րիր:

4. Օ էն գուվվէթլի գէիլէրտէն պիրի տիր:— Գալպի գաիֆլէշտիրիր, ֆիքրի նօգսանլաշ-տըրըր, սինիրլէրի խարապ էտէր, գանը գէ-հիրլէր, վէ վիւճիւտիւն էն գաիֆ գըսմլարընա թէէսիր էտէր:

5. Վիւնուտին գաիտէլէրի օնա գարշը տըր:— Թիւթիւն իսթիմալընըն նէթիճէսի օ-լան միտէ գարըշմասը իսթիֆրաղ, պաշ տէօն-մէքլիք, սարըլըզ վէ էնվաի խասթալըզ ալա-մէթլէրի պունա իսպաթ տըրլար:

6. Օնտան ութանըրսըն:— Միւթէպէր վէ փաք մուհիթ վէ մէճլիսլէրտէ օնը իսթիմալ էթմէքտէն իճթինապ էտէրսին. ֆէնա ատէթ տիր:

7. Սէն տէրունէն օնու հիւֆմ էտէրսին:— Պիւշիւպհէ սէն քէնտի օղուլլարընըն թիւթիւն չիյնէմէլէրինի, սիկարա եա սիկարէթ իշմէլէ-րինի, վէ գըզլարընըն իսէ էնֆիյէ չէքմէլէրի-նի արզու էթմէգսին:

8. Օ սէնի պիգարար պիրիսի եափար:— Չօզ տէֆա պաշգալարընը սէնին իրթիքեապ էթտիլին գապահաթլարտան սազընտըրմաղա չալըշըրսըն, վէ պէլքի տէ էվլատընը սէնին տիւշտիւլիւն խաթայա տիւշտիւլիւ իշիւն թէ-տիպ էտէրսին:

9. Օ ինսանը սալսթէ էօզրլէրէ գլաղուգ-լար:— Թիւթիւնիւ պրազըրսամ տիշիմ աղըրը, պաշըմ աղըրը, իշէրսէմ տիւշիւնկէմ թախֆիֆ օլուր, ալըշմըշմ վէ թէրք էտէմէմ, գաթէն չօզ գուլլանմայօրըմ կիպի պօշ վէ եալան էօզր-լէր սէօյլէթտիրիր:

10. Օ պօշ եէրէ փարա իսրաֆը տըր:— Թիւթիւն իշիւն սարֆ օլունան փարա ֆագիր-լէրի կիյտիրմէք, անլէրին էվլատլարընը մէք-

թէպէ կէօնտէրմէք, ճահիւլէրի թէնվիր էթմէք, եէթիմ վէ տուլարը գայրմազ, վէ փութիէրէսթլէրի Խրիսթիյան էթմէք իչիւն իսթիմալ օլունապիլիւր իտի:

11. Օ էսաբէք տիր:— Օ էրքէք վէ գատունլարըն հիւրրիյէթիւնի էլինտէն ալըպ անլէրի աստի վէ զէհրլի օթա էսիր էտէր:

12. Օ ֆէմա էօրմէֆ տիր:— Չօզ կէնճլէր սէնին էօրնէյինէ իմթիսալէն պու ֆէնա, մուզիր, քիրլի, փահալը վէ աստէմի նէֆապէրէսթ վէ էսիր էտէն աստէթի գապուլ էտէրլէր:

13. Օնըն արգատաշլարը ֆէմա տըր:— Իչկի, խումարիսանէլէր, ախլազսըզ մահալլէր, աֆիոն վէ սաիր ախլազը պօզան շէյլէր օնըն իլէ պէրապէր կիտէրլէր:

14. Իլմ ի Թըպպ օնըն հիւֆմ էտէր:— Հէր հանկը աօզթօր օնըն՝ գալպէ, ճիյէրլէրէ, սինիրլէրէ, կէզլէրէ, գանա, միտէյէ, ֆիքրէ վէ սաիր ազալարա տիւշմէն օլտուղունը ինքեար էթմէք:

15. Հիւֆիւմէք օնա գարշը տըր:— Գալպէրի թիւթիւն իշմէք եա չիյնէմէքլէ իլլէթլէնմիշ նիչէ եիւզլէրճէ կէնճլէր, Իլմի Թըպպ միւթէխասիսլէրի թարաֆընտան հիւքիւմէթ խըզմէթլէրինէ կիրմէքտէն մէն էտիլմիշ տիրլէր:

16. Ճէմիյէթ ի պէշէր օնա գարշը տըր:— Պիր չօզ վահօնլարտա, սթասիօնլարտա, թաամ օտալարընտա, սալօնլարտա, քիւթիւպիսանէլէրտէ, վէ միւթէպէր մահալլէրտէ օ հասազ էտիլմիշ տիր:

17. Եանդըն սիկուրթա գումփանեալարը օնը գիյանը վէ քէիլիֆէլի տէյու իլան էտէրլէր:— Սիկարէ վէ թիւթիւն սէպէպիւնտէն նէ՝ գատար տէհէթլի հանդընլար վուզու պուլմուշ տըր:

18. Իլմ օնա գարշը տըր:— Եութահ վէ ճօրճիա էյալէթլէրինտէն մատա, Ամէրիգանըն տիկէր ճիւմէ էյալէթլէրի օնը ումումի մէքթէպլէրտէ հասազ էթմիշ տիրլէր. պազը գօլէճլէր թիւթիւն իսթիմալ էտէն կէնճլէրի գապուլ էթմէպլէր:

19. Օ ֆագիլիմ խասիլի տիր:— Անըն ֆամիլեա վէ էվլատլարընը էօմրիւն րահաթլըզլարընտան մահրում էտէր:

20. Նիւմ մէտէնի միլլէթլէր պիլէ օնըն գիյանընը կէօրմիւշլէր:— Ճաբոնիա հիւքիւմէթ վէ մէքթէպլէրի թիւթիւնէ գարշը սըզը նիզամլար չըզարմըշլար տըր:

21. Թէմրիպէ ի շախսիյէլէր օնա գարշը

տըր:— Հէր թիւթիւն իչէն անը թագպիհ էտէր վէ օնուն էսարէթիւնտէն գուրթուլան պիւնլէրճէլէր իսէ օնուն միւհլիք պիր զէհիր օլտուղընը սէօյլէրլէր:

22. Չօգլարընը իչկիյէ սէվգ էտէր:— Օ սախթէ պիր մուհարրիք հալինտէ ինսան իշթիհալարընը իֆրաթլարա սիւրէր:

23. Պու գէիլի մուհարրիք իչիւն պէօյիւյէն քալէպ վէ արգու ախլազ վէ Խրիսթիյանը խուսուսընտա ասըն քէտէննիսիմի կէօսթէրի:

24. Տիւնեատա էն էյի ֆէրտլէր օնա գարշը տըրլար:— Օնուն լէհինտէ սէօյլէյէն քիմսէ հօզ տըր:

25. Քիլիսա օնա գարշը պուլումուլօր:— Օնը քիլիսատան թէքմիլէն տէֆ էթմէք հիսսի կիւնտէն կիւնէ արթմազտա տըր: Պազը քիլիսալար՝ թիւթիւն իսթիմալ էտէնլէրի ազալըզա գապուլ էթմէպլէր:

26. Օնըն քիմարէթի՝ եալընըզ ալթուն իչիւն օլան արգուլը իգնա էթմէֆ իչիւն տիր:

27. Ալլահըն ֆէլամը օնա գարշը տըր:— Աթիտէթի այէթլէրի տիգզաթլէ օգու. Ղալ. 5. 19, Բօմ. 12. 12, 14. 21, 1 Կորնթ. 3. 16, 17, 10. 31, 2 Կորնթ. 6. 16, 17, 7. 1:

28. Օնը իսթիմալ էթմէֆ իչիւն վէրիլէն էօգրլէր մանասըզ վէ պօշ տըրլար:

ՊԵՏՐՈՍ Մ. ՇԱՐԵԱՆ

Գլիպլէնտ, Օ.

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԲՈՒՍ ՕՐՏՈՒՍՈՒ

Մօսկօվատան վաթան զազէթասընա եազըլօր:

Մօսկօվա ասքէրի միւզէսինէ կիրէր կիրմէզ Թրօցքինին 4 մէթրօ պօյունտա սէրթ չէհրէլի թասվիրի գարշտա կէօրիւլիւր: Բուս օրտուսու հարպ ը ումումիտէ հէր թարաֆտա մաղլուպ օլտուգտան մատա ինգիլապ գուհուր էտէրէք տարմա տաղըն օլմուշ իքէն եօգտան մունթազամ պիր օրտու մէյտանա կէթիրմէսի վէ հէր թարաֆտան Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ, Լէհ, Բուսէն, Լիթօն ասքէրլէրինին հիւճիւմիւնտէն մատա տախիլտէ գուհուր էտէն Գօլշազ վէ Տէնիքին օրտուլարընը տա մաղլուպ էտէճէք պիր պուշուզ միլիօնլըզ օրտու թէշքիլ էթմէսի Թը-

բոցքի իշխան ասքերի թարիխտէ վուգու պուլան էն պէտքերէ շէրէֆ տիր :

Ղարաշիպի շու տըր քի Բուսիատա Պօլէ-վիբիբ միլիթերիգմէ գարշը պիր հարաքէթ օլարապ պաշլամը վէ էն պէտքերէ գուվվէթինի օրատան ալմը իբէն, վազըթ միւրուրի իլէ տիւնեանըն էն գուվվէթի ասքերի թէշերլաթը հալինի ալմը տըր : Հիւքիւմէթ իտարէսինի էլլէրինէ ալմագտան էվվէլ օրտու վէ ասքերիբ ալէյհինէ սարֆ էթտիբէլի սէօղլէրին ճիտտի-յէթինէ շիւպհէ հօգ տըր : Անճապ պիր տէֆա իգթիտարա կէլտիբտէն սօնրա «Հազըր օլ ճէն-կէ իսթէրսէն սուլհ ու սալահ» գազիյէսինի գա-պուլէ մէճպուր օլտուլար : Պօլէվիբ օրտուսու պիր իսթիլալ գօմիթէսինին ասքերի թէշերլա-թը օլարապ պաշլամը տըր : Պուսլար Գէրէնսքի վազթընտա կիզլի թէշերլաթա պաշլամը իտի-լէր : Իգթիտարա կէլինճէ իլք իշլէրի Պրէսթ Լիթօվսք մուսհէտէսինի իմզալամագ օլուպ օ մուսհէտէ ահբամընճա գաթէն քէնտիլիյին-տէն տաղըլմագտա օլան օրտույու կէօյա տա-ղըթմագտա օլուպ տիկէր թարաֆտան Լէնին Մօսգօվատա գըրմըղը օրտուսուն թէշերիլ էմ-րինի իմզալայօր իտի : Պու էմրնամէտէ շէօյլէ հազըր իտի : «Հալ ք հազըրտա իշճի սընըֆըն-տան միւթէշէքիւլ գըրմըղը պիր օրտու թէշ-քիլ էտիլէճէք վէ պուսուն իշի էվրօփա ինգի-լապընը վիւճուտէ կէթիբմէք օլաճագ տըր» : Ա-ճայը պ քի օլ վազըթ օրտու ամէլէտէն թէշերիլ օլունտու վէ պու օրտու Բուսիանըն շու եա պու գըսմը տէյիլ տիւնեա ամէլէսինին գըրմըղը օրտուսու իտի : Պուսուն իշիւն իլք օրտուտա Գօմիլնիգմի գապուլ էթմիշ օլան Ֆրանսըղ, Ինկիլիզ վէ Սըրպ գապիթլէրի վար իտի :

Պուստան սօնրա Պօլէվիբ հիւքիւմէթի պէյն էլ միլէլ պիր թէշերլաթ օլմագտան չըզըպ միլլի պիր տէօվլէթ շէքլինի ալտըգճա, օրտու տախի Գօմիլնիսթ ասքերի օլմագտան չըզըպ միլլի Բուս օրտուսու հալինի ալմը տըր : Պու-նըն պաշլըճա սէպէպի Բուսիատա ինգիլապ օ-լուր օլմագ հէր թարաֆտան թէարրուգա հէտէֆ օլմաը տըր : Տիւնեանըն հէր միլլէթի խարիճ-տէն թէարրուգ էյլէտիյի կիպի էճնէպի միւտա-լսէլէսինտէն նէֆրէթ էտէն էհալի Պօլէվիբ օր-տուսընա իլթիհագ էյլէտի վէ պու հօլ իլէ մէմ-լէքէթլէրինտէ հիշ իսթէմէտիբէրի Պօլէվիբ-լիյի թէսիս էթտիլտիլէր : Պու ասքերլէրին սա-յըսը շէօյլէճէ չօղալտը : 1918տէ 106 պին իբէն 6 ալտա 392 պին վէ սէնէ սօնուստա 790 պին օլտու : 1920 սէնէսինտէ Պօլէվիբ օրտուսու 3

միլիօնը թէճալուգ էյլէտի վէ 74000 գապիթ վար իտի : Պօլէվիբէր տիւշմէնլէրի իլէ էն գի-յատէ չարիբըտըղարը գէման հանի 1921 տէ օրտու 5,300,000 օլմուշ իտի :

Պուստան սօնրա տիւշմէնլէր իսթիլատէն վազ կէշտիլէր : Գօլչագ, Տէնիբին մաղլուպ օլ-տու, օրտու թէրիսի օլունտու, լաքին շիմտի մէվճուտը 563,000 տիր վէ 1925 պիւտճէսի թախսիսաթը 350 միլիօն լիւրա տըր :

Պու օրտուսըն իսմի Գըրմըղը օրտու իսէ տէ տիկէր միլլի օրտուլարտան սալքի Փարզը հօգ տըր : անճապ շու Փարզ իլէ քի նէֆէր խա-րիճտէ գապիթ սէլամ վէրմէգ վէ օրտու սի-յասէթլէ մէշղուլ օլապիլիլ : հանի Գօմիլնիսթ Փըրգասընըն վասըթա ի իճրաիյէսի տիր : Զա-պիթլէր վէ նէֆէրլէրէ կիւնտէ իքի սաաթ Գօմիլնիգմ տէրսի վէրիլի :

Զապիթլէրին 100 տէ 80ի Գօմիլնիսթ օլ-մատըղը կիպի ասքերլէրին տէ Պօլէվիբ օլանը 100տէ 10տան էքսիք տիր : Պու հալ օրտուտա տիսիվիլինի իսլալ էտիյօր իսէ տէ պիր գապիթ պուսա շու հօլտա ճէվապ վէրիյօր : «Թէշերիլ էթտիլիմիգ տէօվլէթին շէքիլ օրտուսուն սիյա-սէթլէ իշթիլալ էթմէսինի իսթիլգամ էտիյօր : օրտու սիյասէթտէն այըրլամագ» :

Եննի Բուս օրտուսու միւքէմմէլ պիր մա-քինա տըր : Խուսուսա թէտաֆի իշիւն փէք գուվվէթի տիր : Իսմի Պօլէվիբ օլուն օլմա-սըն Բուս միլլէթի օրտույու սէվիյօր վէ գօլ-թուղու գապարա գապարա կէշիտլէրի սէյր է-տիյօր : Կէշէն կիւն Գըրմըղը մէյտանտա 20,000 ասքերին, հայա, սիվարի, թանք, օթօմօպիլ, թէլսիլ թէլկրաֆլար, փրօճէթթօրլէր վէ էրօ-փլանլար իլէ մանօվրասընը սէյր էյլէտիլ : Հաթթա ըէիս ի ճիւմհուր Գամանէֆ, Սթալին, Զինօվիէֆ վէ սաիլլէր հազըր օլարապ հէյէ-ճանլարընտան չափգալարընը հավայա աթ-տըղարընը կէօրտիլմ վէ զայրի իսթիլարի օ-լարապ տուտաղլարըմա շու սէօղլէր կէլտի :

«Ալէմ եինէ օ ալէմ, տէվրան եինէ օ տէվ-րան» :

ԻՍԼԱՄ ԱԼԻՄԻՆՏԷՆ

Թիւրքիատա իշլաֆէթին լաղվընտան սօն-րա ճիւմլէ իսլամ մէմլէքէթլէրտէն կէլմիշ մուրախաալարլա Գահրէտէ պիր ումումի գօնֆէրանս ագտ էտէրէք պիլթիւն իսլամ ալէ-մի իշիւն պիր իսլիմէ սէշմէք թասմիմ էտիլ-միշ իտի : Պու թէշէպպիւս իքի տէֆա պօշա չըգտըղտան սօնրա շիմտի տէ թէրքի վէրիլմիշ

տիր կէօրիւնիւյօր: Պու եագընյարտա պիր ին-
կիւիզ զագէթասընտա նէշր օլունան պիր պէնտ-
տէ մուհարրի իտտիա էտիյօր քի, Թիւրքլէրին
ույանտըրտըզ միլլիյէթ հիսսի տիկէր Միւս-
լիւման գազմլարա տա սիրաէթ էթմիշ օլուպ,
պու եօլտա ալէմ ի իսլամըն պիրլիյի պօղու-
մուշ տըր: Սիւրիա Արապլարը Սիւրիա Գրիս-
թիանլարը իլէ, Մըսր իսլամլարը Խըպթիլէրլէ,
Հինտ միւսլիւմանլարը տիկէր Հինտլիլէրլէ
միւթթէֆիզէն քէնտի միլլի տազլարըն իլէ-
րի սիւրիյօրլար, վէ Իսլամիյէթլէրինէ օ գա-
տար էհէմմիյէթ վէրմէյօրլար: Վէ պու մէմլէ-
քէթլէրտէն էվրօփայա թալիմ ու թէրպիյէ
թահսիլի իշլին կիտէնլէր տէ չօղալմըշ օլուպ,
արալարընտա Ղարպըն թէսազվուրլարը եա-
յըմագտա վէ քէնտիլէրին տինլէրինէ վէ շէ-
րիաթլարընա տաիր իմանլարը կէվէմէքտէ
տիր: Հաթթա պազըլար մագըտա Իսլամիյէթի
գապուլ էթմիշ օլմագլա թէրագըզ ճատտէսին-
տէն տիշարտա գալմըշ օլտուգլարընտան տօ-
լայը էսէֆ պէյան էտիյօրլար: Պու մուհարրի-
րին հիսապընա կէօրէ հէր սէնէ թահսիլ վէ թի-
ճարէթ իշլին Ինկիլթէրրայա վէ Ֆրանսայա
կիտէն Միւսլիւմանլարըն սայըսը հաճէ կիտէն-
լէրինքինտէն չօգ տըր:

ԶԱՀԼԵՏԷՆ ՄԷԲԹՈՒՊ

Զահլէ՝ ձէպէլ Լիպնանըն չարգի էթէյին-
տէ, պէշ թէփէճիքլէր իլէ մուհաթ, օլտըզճա
կէնիշ պիր տէրէ իշինտէ, ուսուլը ճէտիտ իւզ-
րէ ինչա էտիլմիշ շիրին պիր շէհր տիր: Հէ-
վասը, սուլը վէ թապիի մէնգարէլէրի օլ գա-
տար սաղլամ, վէ ճաղիպէտար տըր քի, հէր
թարաֆտան, պիլ խասսա Մըսրտան՝ պինլէր-
ճէ քիմսէլէր թէպտիլ ի հէվայա կէլիլէրլէ: Շի-
մալը զարպընտա «Վատի» տէնիլէն պիր տէրէ
վար տըր քի էն պէլլի էյլէնճէ վէ իյշ ու իշրէթ
մահէլի տիր: Զէնուպը չարգընտա Լիպնան վէ
Անթիլիպնան տաղ սիլսիլէսի արասընտա «Պա-
ալպէք» է գատար իմթիտատ էտէն ուզուն պիր
օվանըն՝ միւնպիթ թարլա, պաղ վէ պաղչէլէ-
րի, գարշըտա իսէ ուֆուգըն պէրրագ մազիսի
իշինտէ փարլայան ագ պաշլը չօլ մարուֆ
«Հէրմօն» տաղը պու շէհրէ տահա զիյատէ կիւ-
զէլիք վէ լէթաֆէթ գամմ էյլէր: Պուրատա
թարիլիսէ աիտ, հիշ պիր ասարը աթիգա էսէրի
եօգ իսէտէ «Պաալպէք» զայէթ եագըն օլտու-
ղընտան պուրայա չօգ զիյարէթճիլէր օղրար:

Զահլէնին 20,000 սէքէնէսի օլուպ, Պէյրութ-
Շամ վէ Հալէպ խաթթը իւզէրինտէ պուլունան
«Մաալպա» սթասիօնընա վէ այնի գասապայա
մութթասըլ տըր, վէ Պէյրութտան սօնրա
Լիպնանը քէպիլին էն մուհիմ վէ պէօյիւք
շէհրի տիր:

Պու սէնէ մէմուլ էտիլտիյի գատար թէպ-
տիլ ի հէվայա կէլէնլէր օլմատըղընտան, իշ վէ
աիզ ու իթատա պէլլի պիր քէսատըզ վար
տըր: Զիւնքի Զահլէ՝ սէնէնին 4 ալլարընտա
գապուլ էթտիյի միւսաֆիլէրտէն 50-60,000
իւկ. լիրասը իրաա թէէմին էյլէր իտի: Հսա-
սէն պու Գրիզ Սիւրիանըն հէր թարաֆընտա
տախի մէվճուտ տըր: Պունտան իսէ էն զիյատէ
միւթէհասիր օլան պիղ էրմէնիլէր իղ: Իշ վէ
թիճարէթճէ էրմէնիլէրին աշվալը կիթտիքճէ
միւշքիւլաթա վէ սայքի իմիւտսիլիկէ տիւ-
չար օլմագտա տըր:

Պու հաֆթա Հայ Աւետ. զիւքիւր վէ ինաս
մէքթէպինին իմթիհան վէ թէվզի միւքեա-
ֆաթ զիյնէթլէրի զայէթ փարլագ սուրէթլէ
իճրա էտիլտի: Արապ Շրիք. Գիլիսասը գալա-
պալըզ իլէ տօլու օլուպ, 50 գատար թալէպէ-
կեանըն րուհանի, ախլագի վէ միլլի էղպէր վէ
երգլէրի հէր քէսի մէմնուն վէ մէսրուր պրագ-
մըշ տըր: Էղպէր վէ երգլէրին կիւզէլլիյի սա-
միյունըն կեահ կէօզ եաշլարընա, կեահ մէսէր-
րէթ իլէ ալգըշլարընա պատի օլտը: Չօնուգլա-
րըն խօշ թալը ու հարէքէթլէրի վէ մասուլ
սիմալարընտա կէօրիւնէն լէթաֆէթ, շայանը
իֆթիլիսար տըր: Մուալլիմ Պրն. Ա. Արգարեա-
նըն Ֆէտաքեարանէ սայ ու զայրէթլէրի իշլին
կէրէք «Հօգարարճութիւն» վէ կէրէքսէ փէտէր
վէ վալիտէլէր քէնտինի սամիիյէթլէ թէպրիք
էթտիլէր:

Մէսրուրըզ քի պու գատար պիր փէրաքէն-
թէ Գաղութտա 11 ատէտ «Րահնիւմա» ապօնէ-
լէրիմիղ վար տըր, վէ զայէթ արգու վէ տիգ-
գաթլա տախի օգուլըյօր. չօղլար տախի արգու
էտիյօրլար իսէտէ մատտիյէթճէ միւլմըն օլա-
մայօր: Մէօհթէրէմ մուհարրի էֆէնտիլէրլէ
սօն տէրէճէ մէմնունիյէթ վէ թէշէքքիւլաթը-
մըզը պէյան իլէ խասսէթէն րիճա էտէրիզ քի
լիսան պիրագ տահա սատէ օլսուն, չիւնքի
չօգ Հայախօսլար վէ ազ Թիւրքէ պիլէնլէր
տախի անը օգուլագ արգուսընտա տըրլար:

Հ. Յ. ՂԱԶԱՐԵԱՆ

Զաիլէ

ՄԱՐԱՇՏԱՆ ՄԵՔՐՈՒՊ

ՀՕՄՍ

Աթիտէքի մէքթուպը Մարաշտան ալտըգ — «Սէվկիւլիւ Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան, — Սանա պիզիմ խաղնէտարմըզըն էլիլէ Րահնիւմանըն Ֆրնտը իչիւն 10 տօլար կէօնտէրիյօրըմ: Պու մէպլաղ պու շէհրտէ գալմըշ օլուպ 60-70 ազատան իպարէթ օլան ճէմաաթըն վէ պուրատաքի իւշ միսիօնէրլէրին թարաֆընտան կէօնտէրիյօր: Պուրատա պիր գաշ քիմսէյէ Րահնիւմա կէլիյօր վէ անլէր անտէն օ գատար մահգուղ օլույօրլար քի, պաշգալարըն տա, խուսուսա պիզիմ պուրատա կէօնտէրիյիմիզ քիլիւսէ իմթիյաղլարընտան մահրում օլանլարըն տա, «Րահնիւմա»տան իսթիֆատէ էթմէլէրինի իսթէյէրէք պու մէպլաղը սիզէ կէօնտէրիյօրըգ:»

ՄԻՍԻՍ Զ. ՊԵՍԻ Զ. ԼԱՅՄԷՆ»

Րահնիւմա — Պու եագընտա Վեր. Ս. Ս. Մանուկեանտան ալտըզըմըզ վէ պու հաֆթա Րահնիւմատա տէրճ էյլէտիյիմիզ մէքթուպտա զիքր օլունան թէլ Սամէնտէքի էրմէնիլէրէ կէօնտէրէճէյիմիզ իքի Րահնիւմայը պու Մարաշ ճէմաաթընտան կէօնտէրիլէն մէզքիւր օն տօլարտէն՝ կէօնտէրէճէյիլ:

ԵՌԻՆԱՆԻՍԹԱՆ

Կէշմիշտէ պէօյիւք ինգիլապլարտան կէշմիշ օլան Սէլանիք շէհրինտէ պու կիւն տախի պէօյիւք թէպէտտիւլաթ կէօրիւմէքտէ տիր: Պու սօն սէնէլէրտէ 150,000 էհալիսի 500,000է եէթիշմիշ տիր: Օրատա ագտէմճէ Եհնուտիլէր էհալիսին մուհիմ պիր գըսմընը թէշքիլ էտէր իքէն պու կիւն օ Եունանիլէրին շէհրի օլմուշ տըր: Անատօլուտան կէլէն Րումլար անը տօլտուրմուշ տըր: Սէլանիք՝ Եուկօսլալ իլէ Եունանիսթան արասընտա գըզըզըն միւպահէսէ մատտէսի տիր: Սըրպլար Սէլանիկտէն տէնիզէ պիր Եօլ իսթէրլէր: Օրատա մալարիա իլլէթի պէօյիւք պիր պէլա տըր. լաքին հիւքիւմէթ պաթաղլարը տօլտուրարագ անըն էօնիւնիւ ալմաղա չալըշըյօր: Պու մագստէ վէ Վարտար նէհրինի սէյր ու սէֆէրէ միւսաիտ հալա կէթիւրմէք իչիւն հիւքիւմէթ \$26,000,000 թախսիս էյլէմիշ տիր: Եունանիլէր Սէլանիկտէ պիր տարիւլթիւնուն թէշսիսինէ տէ գարար վէշմիշ տիրլէր: Մէրգիֆուն Գօլէճի տախի պուրայա նագլ օլունմուշ տըր: Պօլշէվիզլէր պու շէհրի տախի Վիէննա կիպի փրօփականտա մէքքէզի եափմըլար տըր:

Իքի սէնէ էվվէլ Հօմատա 650 էրմէնի մուհաճիւրլէրի վար իքէն շիմտի 850 օլտու. կէշէն սէնէտէն պէրրու հիւքիւմէթ սիւրէն փահալըլըգ վէ իշսիզլիք եիւզիւնտէն էհալի զայէթ միւլթէգարըր օլտը: 30-40 սէնէտէն պէրրու միսի կէօրիւմէտիք գար վէ սօվուգ պիւթիւն նար վէ ինճիւր աղաճլարընը գուրուտուպ սէպգէ պաղշէլէրինի մահվ էթտի վէ հայվանաթըն եարըսընտան զիյատէսի թէլէֆ օլտու: Մուհաճիւրլէր իշլէմէտիքտէն մատա պուլունան էշեալարընը սաթըպ եէմէյէ մէճպուր օլտուլար: Շիմտի ամէլէ թագըմը հաֆթատա իւշ եատէօրթ կիւն իշլէյօր իսէ տէ պէօյլէ փահալը պիր գէմանտա գուրու էքմէք իլէ պիլէ տօյմաղլար. վէ էն քիւշիւք էվտէ օթուրանլար պիլէ այտա իքի մէճիտ վէրմէյէ մէճպուր տըրլար: Եէնի գահրէ ուճուղ օլուր տէյու իւմիւտ էտիյօր իսէք տէ իւմիւտիմիզ պօշա տիւշտիւ. հաթթա զիյատէ փահալըլանմագ գօրգուսու պիլէ կէօրիւնիւյօր:

Էրմէնիլէր արասընտա օլան սէնաաթըեարլար, 8 տէմիրճի, 4 ճուլֆա, 3 պագըրճը, 5 նաճար, 2 պէրպէր, 4 գօնտուրաճը, 7 քէօլէր, 20 էսքիճի, 5 թէրզի, 3 նալպանթ, 3 սաաթճը, 5 թարագ եափան, 5 գույուճը, 7 սարրաֆ, 8 էսքի ճաքէթ սաթըճըլար, 1 խալըճը, 2 էքմէքճի, 3 պագգալ, 3 միմար:

Յունիս վէ Յուլիս այընտա եիւն իշի աշըլըպ 40 եա 50 գատընլար իշլէրլէր: Պու էհալիսին պագի գըսմը ամէլէլիք իլէ կէշիւմէյէ մէճպուր տըրլար. օլ սէնաաթըեարլար տախի անճագ հաֆթատա իւշ կիւն իշ պուլապիլիլիլէր: Պու կիւզէլ շէհր իշ իշիւն էն էյի պիր մէքքէզ օլապիլիլ իքէն հալըֆ քի պախիսըզ պուլունմըշ տըր. շիւնքի Հալէպտէն Պէյրութա կիտէն թրէյն իսթթընըն թամ օրթա եէրինտէ տիր: Հալէպտէն թարապուլուսա, Շամա Պէյրութա կիտէնլէր թամ պուրատան կէշէրլէր:

Մէզհէպի նուֆուլարըն սայըսը 70 Փրօթէսթան, 120 Գաթօլիք, վէ 650տէն զիյատէ Լուսաւորչահանլար վար տըր: Ումում էրմէնիլէր նամուսլու սընըֆը տըրլար: Փրօթէսթանլարըն մէքթէպի օլմատըզընտան չօճուգլարըն պիր գըսմընը Լուսաւորչահանլարըն մէքթէպիւնէ վէ պիր գըսմընը Գաթօլիք մէքթէպիւնէ կէօնտէրմէյէ մէճպուր օլույօրլար, շէօյլէ քի չօճուգլար օգուճագ էօյրէնմէքլէ պէրապէր

մէզհէպի թալիմէրինի տահա զիյատէ էօյրէ-
նիօրլար վէ հագիգաթէն տէ Դաթօլիքէրին
պու միւսաֆիր չօճուզլարա քիլիսալարընը
տուլարընը վէ գանունլարընը էօյրէթմէքտէ
կէօսթէրտիքէրի զայրէթ մէտհէ շայան տըր :
Քեաշքի Փրօթէսթանլարտա քէնտի ճինսլէրինէ
պէօյլէ պիր խըղմէթ էտէպիլէ իտիլէր : Պուրա-
տա շիմտի թալիմէ միւհթաճ օլան 35 գատար
զըղլար վար քի սինճէ պէօյիւք տիլլէր վէ քէն-
տիլէրէ միւնասիպ պիր վարթուհիյէ վէ մէք-
թէպէ իհթիյաճլարը վար : 30 գատար Քինտըր-
կարտըն չօճուզլարը վար քի վազըթլարը պօշա
կէչիյօր . գէման էօյլէ էթմիշ քի էհալի զարու-
րէթ սէպէպիւնտէն հէր շէյի եափմաղա իգթի-
տարը գալմամըշ տըր : Աճէպա պու իհթիյաճը
իքմալ էթմէք Փարզընը քի՞մ իւզէրինէ ալմագ
իսթէր :

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Էվրօփա ահվալընտա իսլահաթ :— Պու
հաֆթա էվրօփանըն սիյասի հայաթընտա սիւ-
քիւնէ տօղրու ճէսարէթպախշ ալամէթլէր կէօ-
րիւլմէքտէ օլմուշ տըր : Հարպըն պօրճը մէսէ-
լէսինտէ Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսանըն իթիլա-
ֆա կէլմէլէրի սէլամէթէ տօղրու պէլլի պիր
ատըմ իտի : Վագաա մէքքիւր իթիլաֆտա Մ .
Ամէրիգանըն տախի Ֆրանսանըն պօրճուհա
տաիր օ նէվ միւսաատէլի պիր վազիյէթ թուլթ-
մասը պիր շարթ մագամընտա գօնուլմուշ վէ
Ամէրիգալըլար պուըն պազը տէրէճէ շիւպհէ
իլէ թէլազզը էթմիշլէր իսէ տէ , նիհայէթ Ա-
մէրիգանըն տա Ֆրանսայա գարշը միւսաատէ-
քեար պուլունաճաղընա իւմիտ էտիլմէքտէ
տիր : Տիկէր պիր ալամէթ՝ իթիլաֆ տէվլէթլէ-
րի իլէ Ալմանիա արասընտա էմնիյէթ ահտնա-
մէսինին իմզա էտիլէճէյինէ տաիր իհթիմալըն
արթմասը տըր : Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա պու
պապտա թէքմիլ անլալըշա կէլմիշ տիրլէր ,
Ալմանիա տախի անլէրին թէքլիֆլէրինի միւ-
սաիտ պիր ֆիքրէ թէլազզը էթմէքտէ տիր :
Մէյտանտա պիր Լէհիստան հուտուտը մէսէ-
լէսի վէ Ալսթրիանըն Ալմանիա իլէ պիրլէշմէք
թէքլիֆի պուլունուլօր : Ալսթրիա 7 միլիօն է-
հալիսի իլէ Ալմանիա իլէ պիրլէշմէք իսթէյօր :
Պէօյլէ պիր իթթիհատ Ալմանիայը լուզումըն-

տան զիյատէ գուզվէթլէնտիրիր վէ Ալմանիա-
նըն կէրէք Թուհա վատիսինտէ կէրէքսէ մէր-
քէգի էվրօփատա նուֆուզընը արթըրըր տէյու
Ֆրանսա վէ իթալիա անա իթիլազ էտիյօրլար :
Տիկէր պիր ալամէթ թէսլիհաթը թահտիտ էթ-
մէք մէսէլէսինտէ ուզլաշմագ թարիգինտէ միւ-
զաքէրէլէրին ճէրէյան էթմէսի տիր : Պիր ա-
լամէթ տէ ճէմիյէթ ի Ազվամըն պու ալ զար-
ֆընտա ագտ էտէճէք իճթիմալընտան պէլլէնի-
լէն խայրը նէթիճէլէր տիր : Պու մէճլիստէ
Մուսուլ մէսէլէսի միւզաքէրէ էտիլէճէյի սէ-
պէպտէն Թիւրքիստան Թէվֆիգ պէյ մէճլիստէ
կէլմիշ տիր : Քէզալիք թահտիտ ի թէսլիհաթ ,
Մէնտէյթլէր վէ տիկէր պիր չօգ մէսէլէլէրին
պու քէրրէ հալլ վէ թէսվիյէ օլունաճաղը մէ-
մուլ էտիլիյօր : Ճէմիյէթ ի Ազվամըն պու իճ-
թիմալընտա 22 մէսէլէ միւզաքէրէ էտիլէճէք ,
պուլնլարըն էն կիւճիւ Մուսուլ մէսէլէսի տիր :
Ալմանիանըն պօրճ թէտիյէսի իչիւն կէչէն սէնէ
թալսիյէ օլունան Տուլգ փլանընըն պու պիր
սէնէ զարֆընտա գանաաթպախշ նէթիճէ վէր-
միշ օլտուլընը Ալմանլար տախի գապուլ էտի-
յօրլար :

Ամէրիգատա կրէվ :— Սեպտ . 1 տէ Փէն-
սիլվանիատա պուլունան սէրթ մատէն քէօմիւ-
րիւ օճազլարընտաքի 150,000 ամէլէ թաթիլ ի
էշլալ էյլէմիշլէր տիր : Լաքին պու կրէվ միւ-
նասիպէթիյլէ մուհիմ պիր մէսէլէյէ նազարը
տիգգաթ ճէլպ էտիլմէքտէ տիր : Ամէրիգատա
սէրթ մատէն քէօմիւրիւնիւն օճազլարը մահ-
տուտ օլտուլընտան էհալի պաշգա ճինս եա-
գաճագ պուլմաղա չալըշմըլլար վէ կազ , սու
վէ էլէգթրիգ վասըթասըլլա պու եագաճագ
իհթիյաճըն տէֆ էթմէյէ պաշլամըլլար տըր :
Պու սէպէպտէն սէրթ քէօմիւրէ թալսպ ազալ-
մըշ վէ մատէն սահիպլէրի ամէլէնին իւճրէթի-
նի էնտիլմէյէ մէճպուր օլմուշլար տըր : Այնի
կիւճիւք էվրօփա մատէնլէրի իչիւն տէ սահիհ
իմիշ : Կրէվտէն սօնրա մատէն օլան եէրլէր ա-
տէթա պիր պայրամ կիւնիւ հալինի քէսպ էյ-
լէմիշ . ամէլէ պաղչէլէրէ վէ սօզազլարա տօլ-
մուշ տըր : Շիմտի մէվճուտ 300 միլիօն թօնօ
քէօմիւր վար իմիշ . լաքին պու կրէվ տէվամ է-
տէր իսէ 60 միլիօն կէլէն Ապրիլէ գատար նօզ-
սան օլաճագ տըր : Քէօմիւր ամէլէսի մատէն-
լէրի հիւքիւմէթին մալ էթմէսինի տիւշիւնիւ-
յօրլար : Պունուն իչիւն թէքլիֆ էտիյօրլար քի
հիւքիւմէթ քէօմիւր մատէնլէրինի 4500 միլիօն
տօլարա սաթուն ալսըն , գապինէտէ պիր մա-

տէնլէր նազըրը օլտուն վէ միւհէնտիւլէրտէն, մատէնտիւլէրտէն իսպարէթ պիր գոմօսիյօն պու իշլէրէ նազարէթ էթսին: Պու գոմօսիյօնըն 6 սընը մատէն ամէլէսի, միւհէնտիւլէրի, մաքէնիսթէրի թային էթսին, Յինի բէիսի ճիւմհիւր թային էթսին: Ամէլէ օթօմօպիլլէր իլէ տօլաշ-մազտա վէ եէնի թէաթրօլար աշըլմազտա տըր: Ուէսթ Վիրճինիատա տախի իքի հաֆ-թատան պէրրու քէօմիւր ամէլէսի կրէվ էթմիշ իտի: Գուժիանիա եէնի ամէլէ պուլուպ իշլէ-տէճէյինի իլան էտիյօր:— Ամէրիգանըն Պօս-թօն չհհրինտէ Զինլիլէրին մահալլէսինի Օգոս. 30տա փօլիսլէր պասըպ պիր չօգ աֆիյօն իշլէ-լէրի վէ գուժար օյնայանլարը տէրտէսթ էյ-լէմիշ: Փօլիսլէրին պիր չէտէն խապէրի օլմա-տըղը հալտա 132 թանէսի ճէմ էտիլիպ պիրտէն օթօմօպիլլէր իլէ Զին մահալլէսինէ հիւճմ էթ-տիրիլմիշ: Պիր չօգ սիւահ, պըջազ վէ պալթա պուլուճմուշ. 71 Զինլի տէրտէսթ օլտունուշ տըր: Պու մահալլէտէ եէր ալթը եօլլար վէ դա-րանլըզ օտալար քէշֆ օլտունուշ տըր:

Պու սէնէ Ամէրիգատա թէմէթթիւ վէրկիսինին տէֆթէրի իլան օլտունուշ տըր: Պիւթիւն մէմլէքէթին վէրկիսինին իւշտէ պիրի նիւ Եօրգ չհհրի էհալիսի թարաֆընտան վէ-րիլմիշ օլուպ պու չհհրին վէրկիսի \$500,000, 000ա պալիղ օլմուշ տըր:

Ինկիլթէրրա օն սէնէ ագտէմ Մէքսիգօ իլէ դաթ ը ալազա էյլէմիշ իտի, վէ կէչէն սէնէ պիր Ինկիլիղ թէպաասընա էտիլէն պիր հազգ-սըղլըզ սէպէպիլնտէ պու իքի տէվլէթին արասը տահա զիյատէ աշըլմը իտի: Լաքին կէչէն հաֆթա դարֆընտա արատան պու միւհէրիւթ գալտըրըլարազ եինէ պու տէվլէթլէր սիյասի ալազայա կիրմիշ տիրլէր:— Ինկիլթէրրատա տախի վափօրլար թաիֆէսի կրէվի հէր թարա-ֆա սիրաէթ էտիյօր. Սաուլթէմփթընտա 2500 Ամէրիգալը եօլճուլար Մաճէսթիւր վափօրը իլէ կէլմէյէ պէքլէյօրլար վէ գօրգուլույօր քի Հուայթ Սթար Լայնըն վափօրլարը, Մաճէս-թիւր, Պէրէնկարիա տախի պաղլանըպ գալա-ճազ տըր:

Ֆրանսանըն Մ. Ամէրիգայա օլան հարպ պօրճուընը թէսվիյէ իշիւն Մ. Գայյօ Ամէրիգա-յա կէլիպ տօգուզ կիւն պուրատա գալաճազ տըր:— Պաշ վէքիլ Փէնլէվէ Տիւրգի մէսէլէսի իշիւն չու պէյանաթտա պուլուճմուշ տըր: «Ճէպէլ ի Տիւրգիտէ վազի օլան իսեան իշիւն իքի Փրանսըզ թապուըն եօլլանըլտը. պուլար-տան էվվէլէթի զաֆիլէն հիւճիւմէ մարուզ

գալըպ Սուէտիայա իլթիճա էթտիլէր: Սօնրա 3000 քիշիլիք ասքէրի գուվվէթ եօլլանըլտը վէ էլմազըանը զապթ էթտիլէր լաքին Տիւրգիլէր էրգազ կէօթիւրէն պէօլիւյէ հիւճմ էյլէտիւր-լէրինտէն օնլար կէրի տէօնտիւ: Սուէտիատա չօգ էրգազ վէ մուհիմմաթ վար վէ տահա եէ-թիշտիրիլիյօր չէօյլէքի քէնտի քէնտիլէրինի միւտաֆաա էտէպիլիլիլէր:» Շամ իւզէրինէ հիւճիւմ էտէն Տիւրգիլէրտէն 700 քիշի թէլէֆ օլմուշ տըր: Շամտա հէյէճան օլուպ պազը ֆամիլեալար ճէպէլէ ֆիրար էյլէմիշլէր իստէ Ֆրանսըղլար մէվգիյէ սահիպ օլուպ էհալի թէսքին էտիլմիշ տիր: Շամտա Պախիլի ալիլէսի խանէսինտէ Տիւրգիլէրէ աիտ պիր չօգ սիւահ պուլուճմուշ: Պուլար Շամտա էն էսքի ֆա-միլեալարտան օլուպ փէյղամպէր սիլիլէսին-տէն իմիշլէր: Սիւրիատաքի Ֆրանսըղլարա մուխալիֆ օլան ալամ ֆըրգասընըն պու իս-եանտա փարմաղը օլտուղու վէ այնի զէմանտա Սիւրիատա պիր իսեան թէրթիպ էտիլտիլի անլաշըլմը. Ֆրանսըղլար օ վարթիլին պէօ-յիւլէրինի տէրտէսթ էյլէմիշլէր տիր: Երու-սաղէմտէն կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ Տիւրգի իսեանընա 4000 Պէտէվի Արապլար տախի իշ-թիրաք էտիյօրլար իմիշ վէ վազիլէթ վէլիւմ կէօսթէրիլիյօր:— Պու հաֆթա դարֆընտա Մարօզ ճէպէսինտէ պէօյիւք պիր թէպտիլաթ օլմամը տըր. Ֆրանսըղլար 100,000 գատար ասքէր ճէմ էթմիշ օլուպ եաղմուրլու մէվսիմ-լէր պաշլամազտան հարպա խիթամ վէրմէք իս-թէյօրլար: Ապտիլ Գէրիմ իսէ ուզատըպ մէվ-սիմտէն իսթիֆատէյէ չալըշլօր:

Րուսիա իլէ ճափօն արասընտա 1923 տէն պէրրու իթիլաֆա տօղրու ատըմ ալընմազտա տըր: Րուսլար տէօրթ սէպէպտէն Ասիայա տօղրու տէօնտիլէր. 1. էվրօփա ամէլէսինի գօլայ գանտըրամայօրլար, 2. էվրօփա իգթի-սատի պօյգօթ իլէ Րուսիայը էգմէք իսթէյօր, 3. Շարգ էհալիսի խուսուսա Զին իլէ Հինտ ու-յանմազտա տըր, 4. Րուսիանըն ճօղրաֆիաճա միւնասիպէթի: Րուս գապիթ ագատէմիսըն-տան պու սէնէ 6000 գապիթ չըզմը տըր. էսքի վէ եէնի գապիթլէրին 100տէ 47սի Գոմմիւնիսթ 29 ը Յիւնճիւ պէյն էլ միլլէլէ աիտ, 24 իւ տէ միւսթազիլ իմիշլէր:

Ֆրանսանըն Ամէրիգայա պօրճը էսա-սէն 2933 միլիօն տօլար իմիշ վէ 800 միլիօն տա ֆարիզ ճէմ օլմուշ: էյլէր Պէլճիգա կիպի պու ֆարիլին իքի իւշիւնճիւսիւ թարհ օլընսա, եինէ

8200 միլիոն պօրճ գալըյօր: Պու Պէլճիգա կիպի 32 սէնէյէ թագսիմ օլընսա 31½ Փարիզ իլէ պէրապէր սէնէյի 128 միլիոն տօլար օլույօր: Հալ պու քի 13 միլիոն ինկ. լիրասը տա ինկիլթէրրայա պօրճ վար տըր: Իմտի 2700 միլիոն Փըրանգ Ամէրիգայա, 1000 միլիոն ինկիլթէրրայա սէնէյի պօրճ վէրիլէճէք: Պուսա Ֆրանսանըն սէնէյի թիճարէթ պօրճուսա վէրտիյի 1200 միլիոն Փրանգ տախի գամմ օլունտուղունտա սէնէյի 5000 միլիոն Փրանգ խարիճէ փարա վէրէճէք տիր: Ալամանիանըն վէրէճէյի պիւթիւն թագմինաթ 2500 միլիոն մարգ էանի 12500 միլիոն Փրանգ տըր. պունուն 100տէ 40ընը էէնա էմթաա Հալինտէ պաղիսիին նագտէն վէրէճէք, չու Հալտէ 7500 միլիոն Փրանգ սէնէյի վէրէճէյի գալըյօր: Ֆրանսա պու սէնէ 19000 միլիոն Փրանգ տախիլի իսթիգրաղա վէրէճէք տիր: Իմտի Ալամանիա սէնէյի 12000 միլիոն Փրանգ Ֆրանսատան էքսիք պօրճ վէրիյօր վէ վէրկի վէրէն էհալիսի Ֆրանսանըն իքի գաթը տըր: Իշթէ զալիպ Ֆրանսա իլէ մաղլուպ Ալամանիանըն իգթիսատի Հալի: Գայյօ պու մէսէլէլէրի օրթայա աթըպ Ամէրիգատան տահա միւսաա տէլի շարթլար թալէպ էտէճէք իմիշ: Ինկիլթէրրա իլէ տախի ալնի մէսէլէ Հագգընտա իսթիլաֆ վար տըր. Ինկիլթէրրա Ամէրիգայա սէնէյի 33 միլիոն ինկ. լիրասը վէրիյօր իմիշ: Պունուն 25 միլիոնընը Միւթթէֆիգլէրինտէն ալմագ իսթէյօր: Հիշ տէյիլ Ֆրանսա 15-18 միլիոն վէրմէլի տէյօր:

Թիւրքիա.—Թարիգաթ Ը սալահիյէ ճէմիյէթինէ մէնսուպ օլանլարըն մուհաբէմէսի էնգարէտէ խիթամ պուլմուշ տըր: Պու ճէմիյէթ տէ աղալար 3 սընըֆա թագսիմ օլունուրլար իմիշ. 1. Սալահ Ը Հալ (Պատիմ, Միւրիտ, Սաի) 2. Սալահ Ը Նէֆս, (Քեաշիֆ, Վագըֆ, Արիֆ), 3. Սալահ Ը Թամմ (Մուհագգաղ, Միւրշիտ): Պունլար Մասունլար կիպի պիր թագըմ ալնի ու ատէթլէր իլէ գապուլ օլունուրլար վէ էէմին էտէրլէր իմիշ: Պունլարըն պաշընտա Վահիտէթտին օլարագ մունթագամ թէշքիլաթլարը վար իմիշ: Միւստաի ումումի՝ թալէպնամէսիին օգուլուպ 25 քիշինին իտամընը թալէպ էյլէմիշ տիր: Լութի Ֆիքրի պէյին պունլար իլէ միւնասիպէթի իսպաթ օլմատըղընտան պէրաթէթ էթմիշ տիր: Եանընտա պուլունան էվրագտա Մուսթաֆա Քէմալ փաշանըն շախանսա աիտ մուախէզէ միւնտէրիճ օլան պիր զաթա տաիր փաշա մահաբէմէյէ պիր մէթթուպ եաղըպ

անը ալֆ էթտիյինի պէյան էթմիշ տիր: Օլ պիրլէրտէն 11 քիշի իտամ էտիլմիշ վէ 30 գատար պէրաթէթ էտէն վար տըր. 20 գատար տա 5-10-15 սէնէ քիւրէյէ Հիւքմ օլունանլար վար տըր: Սթանպօլտան տէրտէսթ օլունուպ էնգարէյէ սէվգ օլունան 15 գատար Գոմմիւնիսթէր իշլէրինտէ թըպպ թալէպէլէրի տախի օլտուղու Հալտէ 5-7-10 սէնէյէ Հիւքմ օլունմուշլար տըր:— Էվլէլէ թէվիիտ ի էֆֆեաք զագէթասը սահիպի Վէլիտ Սօն Թէլէկրաֆըն միւլէլիֆի Սատրի էտհէմ վէ Ֆէվգի Լութի վէ Թօգ Սէօգ սահիպի Ապտ իւլ Գատիր Քէմալի մահպուս իտիլէր. պու տէֆա Վաթան սահիպի իմթիյաղը Ահմէտ էմին, Միւլէլիֆի Ահմէտ Շիւքրի, Իլէրի վէ Սօն Թէլէկրաֆ զագէթասը միւլէլիֆիլէրինտէն Սիւպհի Նուրի, Իսթիգլալըն սահիպի Իմամիլ Մուլթագ վէ Ատանատա Նէշր օլունան Սէյիան միւտիրի Կիւնտիւղ Նատիր պէյլէր տէրտէսթ օլունուպ իսթիլալ մահաբէմէսինէ սէվգ օլունմուշլար տըր: Իգտալ մուհարրիրլէրինտէն Եիւսիֆ Քէնան վէ Լիսանէստին իսթիյէլիք թէօհմէթի իլէ էնգարէյէ Էօլլանըլմը տըր:— Մուսթաֆա Քէմալ փաշա գաղըսը Լաթիֆէ Հանըմը պօշամըշ իտիյինէ տաիր վիւքէլայա րէմի պիր թահրիրաթ Էօլլամը տըր: Լաթիֆէ Հանըմըն իմի էնգարէտէքի մէթթէպ իւզէրինտէն գալտըրըլմը տըր:—Մուսուլ մէսէլէսինէ տաիր էնգարէ Հիւքիւմէթի ձէմիյէթ ի Ագվամա պիր միւլթիլէ թագտիմ էտիպ ինկիլթէրրանըն Թիւրք սուլարընտա պահրի մանօլրալար իճրա էտէրէք Թիւրքիալը թէհտիտ էյլէտիյինի պիւտիրմիշ տիր: Ինկիլթէրրա մուրախիսասը իսէ, պու մանօլրալարըն Թիւրքիայա պիր շուլմուլը օլմայըպ Պահր Ը Սէֆիտ տօնանմասընը միւթատ օլան հարաթէթի օլտուղունը իսպէր վէրմիշ տիր: Թիւրք զագէթալարը Իրագըն Մէնտէյթ մէսէլէսինին միւգաթէրէյէ ալընմայըպ սըրֆ Մուսուլ մէսէլէսի իլէ օլրաշըլմասընը թալէպ էտիյօրլար:

Վիէննա Սիօնիսթ Գօնֆէրանսընտա ինկիլիզլէրին Պաղէսթին մէսլէքինէ գարըն փրօթէսթօ էտիլմիշ տիր: Ինկիլիզլէր Արապլարա մէճճանէն արալի վէրիյօր իմիշ, Եհնուտիլէր իսէ փարա վէ կիւճիւք իլէ սաթուն ալապիլիյօրլար: Վլատիմիր Եապօթինսքի սէնէյի 40 պին Եհնուտի Հիճրէթ էթմէսի լաղըմ իտիյինէ վէ Փալէսթին Եհնուտիլէրինին մուհաֆագասը իշիւն Եհնուտիլէրտէն մուհաֆագա թապուր-

լարը թէչքել օլմասը վէ Ինկիլիզէր օրայա մէ-
մուր թային էտէր իքէն Սիօնիսթ հիյէթի իւն
խթիշարէ էթմէսի լազըմ իտիյինէ տաիր
նութգ էյլէմիշ տիր: Բուսիատա Սիպէրիա
մահպէսլէրինտէ պուլունան պիր չօգ Եէհու-
տիլէրտէն միւրէճաաթ մէքթուպլարը օգուն-
մուշ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Պէյրուքտան մուխապիրիմիզ եազըյօր.—
«Պու քէրրէ ձիպէյլ որբանոցընտա վազը օլան
աճըլը պիր հալը եազըյօր իմ. գօրգարըմ քի
պու կուսակցականլար որբանոցլարը վէ որբ-
լարը խարապ էտէճէքէր: Էճնէպիլէր վէ զա-
րիպլէր եանընտա իթիպարըմըզ գալմայօր: Օ-
գոստ. Գոտ Սիւրիանըն ձիպէյլ որբանոցընտա,
միւտիր Մր. Հօրնըն քեաթիպի Պրն. Յակոբ
Չաղլասեան իւզէրինէ շակիրտլէր թարաֆըն-
տան պիր հիւճուժ վազը օլարապ արպէտա պիր
սաաթ գատար տէվամ էյլէմիշ վէ մէրգըմ Պր.
Յակոբ պիր Արապ էվինէ իլթիճա էյլէմիշ իսէ
տէ, շակիրտլէր գափուլը գըրարապ իշէրի կիր-
միշ վէ պինայա խայլը գարար վէրտիքտէն սօն-
րա, Պրն. Յակոբու պուլարապ անը թաշ վէ
տէյնէք իւն եարալամըշ, հաթթա էօլտիւրմէյէ
գաստ էյլէմիշ տիրլէր: Պու հալ Նիւր Իսթ Բի-
լիֆին ումում միւտիրի Մր. Չ. Ֆաուլա խա-
պէր վէրիլտիյինտէ, տէրհալ ձիպէյլէ կիտէ-
րէք մէսէլէյի թէֆթիշ վէ մէսուլ օլանլարը
պուլմազա սայ էյլէմիշ տիր: Վէ թահգիզաթըն
նէթիճէսի չու օլմուշ տըր քի 23 գատար չա-
կիրտլէր պու իթիլալա սէրկէրտէ հալինտէ
պուլունմուշ վէ 136 չօճուզլար տախի անլէրէ
իշթիրաք էյլէմիշ տիր: Պատէհու Մր. Ֆաուլ
պու մէսէլէյին սէպէպի նէ՞ տիր, նի՞ չիւն
պէօյլէ պիր նիզամսըզլըզ վազը օլտու տէյիւ
սուալ էյլէտիյինտէ, անա ճէվապէն պիր մէք-
թուպ թագտիմ օլունմուշ տըր քի, մէքթուր
մէքթուպտա չու նօգթալար զիքր օլունույօր.—
Պու կիւնլէրտէ պիր գաշ չօճուզլարըն որբա-
նոցտան չըգարըլմասը, որրլար հագգընտա
մէրքէզէ (Հէտգուօրթըրա) եանլըշ խապէրլէր
վէրիւմէսի, Պրն. Յակոբուն էյի պիր աոէմ օլ-
մատըզը վէ խուսուսա պիր գաշ կիւն էվլէլ
պիր չօճուլը տէօյմէսի զիքր օլունմուշ տըր.—
Շալէտ պու թէչէքքիլէր տօղրու օլսա պիլէ պու
նախօշ հալը թէպիրիյէ էտէմէյէճէյինտէն հա-
տիսէյէ սէրկէրտէ օլան 23 չօճուզլար հիւքիւ-

մէթէ թէսլիմ օլունմուշ վէ 136 չօճուզլարըն
փէյ տէր փէյ որբանոցտան իւրաճը գարարկիր
օլմուշ տըր. վէ միւթէպագի 500 չօճուզլարըն
Սայտա որբանոցընա նագլի թէրթիպ էտիւմիշ
տիր: Պէօյլէճէ ձիպէյլ որբանոցը պիր թագըմ
չօճուզլարըն սէրքէշ վէ եանլըշ մուամէլէսի
սէպէպինտէն գափատըլմագտա տըր: Արթըզ
հագգընտա իֆթիխար էտիլէն վէ ազգային ոգի
պէսլէյօր տէյիւ մէտհ օլունան ձիպէյլ որբա-
նոցը եօգ տըր: Պէնճէ ձիպէյլ որբանոցընըն
գափատըլմասընտան զիյատէ, 12-16 եաշընտա
օլան չօճուզլար մէյանէսինտէ պէօյլէ էսեան
վէ իթիլալ ըուհունըն կէօրիւնմէսի էն զիյա-
տէ աճընաճագ պիր մէսէլէ օլուպ, պու պապ-
տէ հէր ազլը սէլիմ էրմէնինին տիւշիւնմէսի
վէ միւսթագպէլ իշիւն էնտիշէ էթմէսի կէրէք
տիր:»—Փարիզին փօլիս միւտիրի Յառաջ դազէ-
թասը մուխապիրինէ էրմէնիլէր իշիւն շէօյլէ
սէօյլէմիշ: «Հայ մուհաճիրլէրտէն շէքլամըզ
եօգ տըր: Պիլաքս Յրանսա հիւքիւմէթի օնլա-
րը չալըշղան պիր միլլէթ պիլիյօր: Օնլար չա-
լըշղապ հայաթլարընը թէէմին էթմէքտէն պաշ-
գա պիր շէյ տիւշիւնմէզլէր»: Փօն տը Շէրիտէ
(Լիօնտան 3/4 սաաթ ուզագ) 450 գատար էրմէ-
նիլէր վար. վէ օրատա Պ. Կրաթնէնին Փապրի-
գասընտա իշլէյօրլար: Էվլէլ 10 սաաթ չալը-
շըր իքէն չիմտի 8 սաաթ իշլէյօրլար վէ կիւն-
տէլիք 13-14 ֆրանք տըր: 40 պէքեար պիր եէր-
տէ սաքին օլույօր վէ չօճուզլար իշիւն մէքթէպ
օլմատըզընտան սօգազլարտա տօլաշըրլար:
Մարսիլիատա տախի փարա օլմատըզընտան
մէքթէպլէր գափանմըշ տըր:

Յրանսա հիւքիւմէթի պու սէնէ իւշ էրմէ-
նիլէրէ Լիմէօն Տօնէօր նշանընը վէրմիշ տիր.
Մաթէօ խան Նէրսէսեան, Բէսսամ Մախոսեան
վէ Արշակ Չօպանեան:—Սիւլազտաքի Հայլարըն
քիլիսէ վէ մէքթէպէ վազֆ օլունմուշ էմլաքլա-
րը մահալլի հիւքիւմէթ թարաֆընտան գապթ
օլունտուզու իշիւն էնգարէյէ միւրէճաաթ էյ-
լէմիշլէր:—Եօզկաթտա 150 գատար Հայ էօք-
սիւզ չօճուզլար սահիպսիզ սօգազլարտա տօ-
լաշըյօր իմիշլէր: Պունլարը Գայսէրիտէ Մր.
Կարապետ վանքընա կէօթիւրմէք տիւշիւ-
նիւլիյօր. հալ պու քի օրատաքի էօքսիւզլէրին
թէայլիւշիւ իշիւն կիւճիւք շէքիլիյօր:—Հա-
յաստանտաքի իքի Ինկիլիզ էօքսիւզլանէլէրի
Հայ հիւքիւմէթէ թէսլիմ օլունտու: Ինկիլիզ-
լէր չօճուզ պաշընա սէնէտէ 15 Ինկ. լիւրասը
վէրէճէքլէր:—Էվրօփա Հայլարը իշիւն Փարիզ-
տէ մէրքէզի պիր մէարիֆ հիյէթի թէչքիլ օ-

լուծմունք տրված է լաբան Եպս. Բէխ վէ ազա-
լար, Տօգթ Թօփճեան, Գ. Բարունակեան
վէ Ա. Ճէվ Թօփճեան տրրլար: Պու մագսէտէ
եանի էվրօփա էրմէնիլէրի մէքթէպի իշիւն Ե.
Պէնլիյան (Լօնտրա) 20,000 Փրանք վէրմիշ:
Մըսըրտան Ա. Կամսարական 10,000 Փրանք
վէրմիշ տիր: Պու մէպլաղ 100,000է պլալիղ օ-
լաճաղ տրը:— Հայաստանտա 27 այրը քէօյ-
լէրտէ եաչայան 500 Թիւրքլէր պիր արայա
Թօփլանլալ 150 խանէ եափըլըյօր:— Թիւթիւն
զըրաաթը Հայաստանտա չօղ իլէրի կիտիյօր:
Հիւքիւմէթ 100,000 բուպլի Թախսիս էտիպ սէ-
նէվի 1,000,000 օզգա մահսուլ ալընըյօր իմիշ:

Տիթրօյթտան Տօգ. Հ. Տէր Կարապետեան
եաղըյօր.— «Նիւ Եօրգտա գլան Մարաշըլարըն
քէնտի հէմ շէհրիլէրի իշիւն \$200 Թօփլաուղըլ-
րընը Բահնիւմատա օզուտուղըլըտա, Տիթ-
րօյթտա պուլուճան Մարաշըլար ալէլուճում
Փաղիր իսէլէր տէ քէնտիլէր տախի պու մագ-
սէտէ խըտմէթ էթմէք արզու էյլէտիլէր: Յու-
նիս 2 տէ շէհրէ եաղըն պիր օրմանըլըտա պիր
փիքիքիք եափարաղ օրատա «Բարի-կաւաղ» իս-
մինտէ պիր շիրքէթ Թէշքիլ էյլէմիշլէր իտի:
Պու շիրքէթ \$110 ճէմ էտիպ իլք Փուրսաթլա
մէղըլըր մէպլաղտան \$100 Հալէպտէքի Հայրե-
նակցական Միութիւնա կէօնտէրտիք: Օգոստ.
2 տէ ընկերութիւնըլըլ Թէքըրար պիր արայա
կէլիպ \$40 տահա ճէմ էյլէտիլէր: Սեպտ. 6տա
Թէքըրար մէղըլըր սահրա եէրինտէ Մարաշ Թա-
ամլարընտան պիր Լընշ Թէրթիպ էտիպ պիր
միդտար տահա փարա ճէմ էտիպ Հալէպէ
կէօնտէրէճէյիլ:» Տիթրօյթըն Մարաշը վա-
թանտաշլարընը պու զայրէթլէրինտէն տօլայը
Բահնիւմա Թէպրիք էտէր:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒԻ

Կիւրինցի Հաճի Կարապետ Արապ Մեղըն-
եանի զաւակները Յովհաննէս, Սեդրակ, Մի-
սաք, Արեղնազով եւ Նազարէթ որոնք 15-20
տարի առաջ Ամերիկա Հաստատուած են:

Յիշեալներու Հասցէն զիտցողներէն Կը
խնդրուի տեղեկացնել Պոլիս, Մամաթիա, Սու-
լու Մանասթըր Հայ Գաղթ. Կայանը, Մարիամ
Թօմպալեանին՝ իրենց մօրաքրոջ:

Սիւլաղըն Գայսէրի Գափուը մահալլէսին-
տէն վէ չիմտի Նիւ Եօրգտա պուլուճան Մկրտիչ
վէ Յովհաննէս Թօփալեանըն էտրէսլէրինի Իս-
թամպօլտա ամուճաղատէլէրի Արմենակ Թօ-
փալեան պիւմէք իսթէր:

ՐԱՀՆԻՒՄԱՅԱ ԻՀՏԱ ԷՏԷՆԼԷՐ

Պէյրութտաքի Ամէրիգան Միշըն օ Թա-
րաֆտաքի վաղըլար վէ սաիր իշիլէրին Բահ-
նիւմատը իշիւն 1924 վէ 1925 սէնէլէրէ մահսու-
պէն \$100.00 Փասատինատան ճըճ Ն. Պարասմ-
եան \$100.00, Փասատինատան Մր. Հ. Փ. Փի-
լիպոսեան Բահնիւմայա \$50.00 Հալէպտէ վէ
Պէյրութտա պուլուճան մուհաճիլլէրին Բահ-
նիւմալարընա \$30.00:— Գահրէտէն Գ. Իշ-
խանեան վէ էվլատը \$5. Սուճա Սիւլահեան
(Քէմպրիճ) իքի վէ Չարլի Յակոբեան (Նիւ
Հէյվըն) պիր Բահնիւմա:

MR. JIVAN KRALY

709 6th Ave., New York, U. S. A.

Ճիւլան Գրալի, Եունանիսթան, Սիւրիա,
Իրազ վէ Մըսըրըն՝ Գօմօսիյօն, հէվալէ, սը-
փարըշ, էմթաա վէ էմլաք ալըմ սաթըմը, ա-
լաճաղ Թահսիլի, վէրասէթ, սիկուրթա, նազ-
լիյաթ, փասափօրթ վէ կէօմրիւք իշլէրի եա-
փար: Մուխապէրաթ հէր լիսանտա օլուր:

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Մուհաճէրէթտէ Պուլուճան Քիլիսէլէր

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Ճանըն Հասրէթի

ՎԵՐ. Ա. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆԱՆ

Աղօթքիս Պատասխանը

ԱԿԻԼԻՆԷ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ.—

Պօլշէվիքիք վէ Գափիթալ

ՏՕԳ. ՆԱԳԱՇՆԱՆ

Թէլ Սաւէնտէ Էրմէնիլէր

ՎԵՐ. Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Թիւթիւն Իսթիմալը

ՎԵՐ. ՊԵՏԲՈՍ ՇԱՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ.—

Բուս օրտուը

Իսլամ Ալէմիմտէն

Չաիլէտէն Մէքթուպ

Մարաշտան Մէքթուպ

Եունանիսթան

Հօմս

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԷՐԼԷՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ.—